

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60639
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXI . . . Kaina 20 ct.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 8, 1977

Nr. 262

"Dievas ir Tėvynė" Nr. 2

Kovoje už tiesą

Kun. Antano Yliaus kančių kelias

2

(Tęsinys iš vakar dienos)

Klebonas A. Ylius gyvas, ir, turbūt, paties Dievo jam buvo leista savo gyvenimu ir kova su ateistais įrodyti, kad nei jis, nei tuo pačiu visi kiti ateistinės propagandos apšmeižti ir toliau tebešmeižiami, saugumo organų persekiojami bei kankinami kunigai niekada nebuvo, nėra ir nebus žudikai. Jeigu pasižiūrėtume į kiekvieno iš jų nueitą kelią, įsitikintume, kad, atvirkščiai, tai patys kilniausi, sąmoningiausi, teisingiausi dvasininkai, ištikimai mylėję ir tebeįmylį savo Tėvynę, ir jie mums visiems yra aukštos moralės bei tobulo dvasinio gyvenimo pavyzdžiai.

Kiekvienas kun. A. Ylius gyvenimo epizodas yra nepaprastai liudininimas, kaip ateistinė propaganda klastoja faktus, kaip ji šmeižia, meluoja, persekioja visus, kurie ištikimai tarnauja ne dievui, o tik vienam Dievui.

Atpuolęs kunigas S. Markonis gerai žinojo, kad kun. A. Ylius ne tik nei pats, nei per kitus nenužudė nė vieno žmogaus, bet dar rūpinosi, kovojo, kad ir kiti nežudyti. Ta kun. A. Yliaus kova atsispindėjo ir dokumentuose, kurie pateko į ateistų, jų tarpe ir į Markonio, rankas. Vienas iš tokių dokumentų yra "Tauro" apygardos partizanų veikimo statusas. Jame buvo parašyta, kaip įjungti į statutą kun. A. Yliui reikalaujant, kurie draudė žudy-

ti. O ką padaro ateistinė propaganda — ateizmo muziejus? Jam reikalingas "neuklastotas faktas", t.y. kunigas-žudikas stende: "Tauro" apygardos, veikusios Marijampolės apskrityje, buržuazinių nacionalistų gaujos dokumentai. Šios banditų gaujos štabo narys kunigas Antanas Ylius (slapyvardis "Vilkas") buvo atsakingas už ūkinius ir sanitariinius reikalus.

Eksponuojami tik pirmas ir trečias minėto statuto lapai. Antras lapas, kuriame buvo 17-29 paragrafai, jų tarpe ir tie, kurie draudė be apygardos štabo specialaus raštiško leidimo taikyti mirties bausmę (tarp kitko, apygardos štabas per visą jo gyvavimo laiką tokio leidimo nė karto nedavė), muziejaus lankytojams nerodomas, nes tai įrodo, kad kun. A. Ylius negalėjo žudyti. Už tai eksponuojama "Tauro" apygardos banditų žvėriškai nužudytų nekaltų gyventojų sufalsifikuota foto nuotrauka.

Ne vienas S. Markonis "demaskuoja klerikalinės moralės veidmainiškumą" tokiomis ir panašiais metodais. Visi jų straipsniai spaudoje, paskaitos, kino filmai, jų tarpe ir neseniai pasirodęs lietuviškas "dokumentinis" kino filmas "Per amžių amžius" yra tos pačios virtuvės gaminytis. Kun. A. Ylius nei pats, nei per kitus nieko nėra nužudęs. Tai liudija net jo teismas 1946 metais (tarybinis, o koks jis, mano-

me, komentuoti nereikia), pripažino ir prokuratūra, ir saugumas reikalingas "neuklastotas faktas", t.y. kunigas-žudikas stende: "Tauro" apygardos, veikusios Marijampolės apskrityje, buržuazinių nacionalistų gaujos dokumentai. Šios banditų gaujos štabo narys kunigas Antanas Ylius (slapyvardis "Vilkas") buvo atsakingas už ūkinius ir sanitariinius reikalus.

Kun. A. Yliaus pergalė — sunkios ir drąsios kovos rezultatas. Jis kovojo ne dėl baltesnės duonos, ramesnio gyvenimo, geresnės parapijos. Tai kova už Bažnyčią, Tiesą. Ir tegul negalvoja visi tie, kurie kartu su čekistais "drebėjo" ir "tebedrebė", kad tik kun. A. Ylius nesusiėgintų (bi-ju, kad iliuzija apie tikėjimo laisvę Lietuvoje galutinai nesubyrėtų), jog jis nežino ar nesupranta dešimties Dievo įsakymų. Kun. A. Ylius giliai religingas, jis negali nieko neveikti ir ramiai žiūrėti, kaip jo asmuo naudojamas kunigo, o tuo pačiu ir Pirmojo Kunigo Kristaus vardui niekinti. Tai kova už sielą, nes supurvinęs kunigo vardas kaip tik jas žudo. Tai ištikimo, nepasiduodančio čekistams kunigo kova su ateizmu; kunigo, kuris gali padaryti ir daugiau negu susideginti.

(Bus daugiau)

Demonstracija - budėjimas, reikalaujant Lietuvai laisvės, įvykusi praėjusį penktadienį ir šeštadienį Chicagoje prie Federalinio pastato (Nuotrauka Lino Meilaus)

Ar Amerika gintų Iraną?

Washingtonas. — Irano šachas Pahlevi, rašo "Newsweek", paminėjo Amerikos duotą išpa- reigojimą ginti Iraną, jei ji pul- joti, ar Amerika to pažado lai- kysis. Gynybos sutartį buvo pa- sirašęs prez. Eisenhoweris 1959.

Kai niekas negirdėjo lietuvių skundo

— Lietuvos generalinis konsu- las Bogotoje (Kolumbija) Stasys Sirutis atsiuntė įstrauką iš veda- mojo, paskelbto dienraštyje "El Tiempo", 1977 spalio 12. Straips- nis pavadinamas: Lietuvių tikėti i Dievą yra nusikaltimas (En Li- tuania: creer en Dios es delito). Straipsnio autorius Javier Abad Gomez.

"Jeigu dvasiškis", rašoma straipsnyje, "kritikuoja ateizmą, ar maldas už komunistus, ar už tuos, kurie mirė kalėjime, ar už popiežių, ar lanko ligonius, jis gali būti deportuotas į kon- centracijos stovyklą". Kunigo "likimas" priklausys nuo darbo leidimo, kuris privalomas visuose komunistų kraštuose. Dėl to dau- gumas vyskupų ir kunigų Lietuvo- je negali dirbti pastoracijos dar- bo. Tačiau valdžios persekioji- mas paliečia ne tik dvasiškis. Jaunimui iki aštuoniolikos me- tų uždrausta studijuoti ar prak- tikuoti religiją. Jiems neleidžia- mas melsis ar skaityti religinio turinio knygas; pagautus bau- dzia. Nuo 1966 asmenys, taip pat ir tėvai, kurie "nusikalsta" tikybės mokymu, gali būti nu- bausiti iki trejų metų kalėjimo. Jauniems žmonėms, apkaltinti- tiems religijos praktikavimu, ga- li būti uždarytas kelias į aukš- taji mokslą. Dirbantieji taip pat baudžiami už religijos praktika- vimą. Pavyzdžiui: mokyklos di- rektorius Merkys buvo atleistas už tai, kad leido savo motiną pa- laidoti su religinėmis apeigomis, inžinierius buvęs nubaustas, kad pakrikštijo sūnų, ir pan. Lietu- vos Tylos Bažnyčia buvo kreipu- sis į popiežių Paulių VI, bet ne- susilaikė atgarsio. (E.)

Tococa, Ga. — Naktį į sek- madienį sugriuvo 186 pėdų už- tvanka ir užpylė Tococa Falls Bible kolegija. Žuvo 39 žmonės, dar kitių pasigendama. Į nelaimės vietą nuskubėjo prezidento Car- terio žmona Rosalynn. Užtvan- ką paplovė didelis lietus.

KINJA PASVEIKINO SOVIETUS

Bet Pekino laikraščiai juos išvadino išsigimėliais

Maskva. — Kinija sovietams atsiuntė šiltus sveikinimus "bro- liškai sovietų tautai". Telegra- moje sakoma, kad Kinijos vyriaus- ybė ir toliau sieks normalių san- tykių ir sovietų — kinų sienos ginčo išsprendimo. Tuo pačiu metu, kai Maskva skaitė kinų tokius netikėtai pa- lankius sveikinimus, Pekino laik- raščiai įdėjo Naujosios Kinijos žinių agentūros parengtą veda- mą, atakuojantį "fašistinę" so- vietų komunistų partiją.

"Washington Post" Pekino korespondentas George Biannic pranešė, jog vakar dienos tą ve- damąjį įsidėjo "Liaudies Dienraš- tis", "Liaudies Išlaivinimo Ar- mijos Dienraštis" ir "Raudonoji Vėliava". Vedamasis atakuoja Kremliaus vadovybę, partiją ir valstybę kaip negatyvų komuniz- mo išniekinimo pavyzdį. Smer-

kiama sovietų renegatų klika, iš- davusi marksizmą — leninizmą, "Lenino įkurtą proletariato par- tiją pavertusią fašistine par- tija, užgrobia biurokratų mono- polistų, socialistinių buržujų".

Tradicinis paradas Maskvoje šiais metais buvo didesnis nei visada. Pirmą kartą Raudonojo aikštėje buvo pademonstruoti nau- jausi T-72 tankai. Tankai yra žemesni, bet platesni nei buvę T-62, aprūpinti automatiniiais užtaisais, leidžiančiais operuoti su mažesne įgula, vietoj keturių karių bus tik trys.

Brežnevas ir kiti didžiūnai stebėjo paradą nuo Lenino mauzo- liejaus. 336 kariniai vežimai va- žiavo apie pusę valandos, o ci- vilijų minios kėlis kartus ilgiau. Į šventę buvo pakviestos 104 de- legacijos iš užsienio.

Grasina susprogdinti 3 lėktuvus

Bonna. — Vokiečių teroristai pagrasino Bonnai, jog, prade- dant lapkričio 15, jie susprogd- ins tris vokiečių lėktuvus. Tai bus kerštas už trijų teroristų ta- riamą nužudymą kalėjime. Gra- sinimus gavo Lufthansos centras Koelne ir trys žinių agentūros — V. Vokietijos, Šveicarijos ir Pran- cūzijos. Vokiečiai į tokius grasi- nius žiūri rimtai.

Paryžius. — Prancūzijos socia- listai kreipėsi į komunistus, pra- šydami atnaujinti derybas ir i- būsimus parlamento rinkimus kovo mėnesį eiti išvien, sudary- ti liaudies bloką. Tik tokiu bū- du tikisi laimėti.

Vokiečių radikalai, dalyvavę trijų nusikaltusių teroristų kalinių laido- tuose, buvo pridedant veidus, nemorėjo leisti fotografuojami

Minios pabėgėlių iš Rytų Vokietijos

Bonna. — Vakarų Vokietijos vidaus reikalų ministerijos pranešimu, per paskutiniuosius aš- tuoniolika mėnesių iš Rytų Vo- kietijos į Vakarų Vokietiją ir į Vakarų Berlyną pabėgo beveik 23 tūkstančiai žmonių. Vien šių metų liepos ir rugpjūčio mėne- siais V. Vokietiją laimingai pasie- kė apie du tūkstančiai Rytų Vokietijos pabėgėlių. Vakarų Vo- kietiją nuolat pasiekia pabėgė- liai taip pat ir iš kitų Rytų Eu- ropos kraštų. Vien rugpjūčio mė- nesį tokių pabėgėlių buvo dau- giau negu 4,600. Daugiausia žmonių buvo iš Lenkijos, būtent 2,873; iš Sovietų Sąjungos pabė- go 978 žmonės, iš Rumunijos — 710. Likusieji yra Čekoslovakijos, Jugoslavijos ir Vengrijos pilie- čiai.

Izraelis nepasitrauks iš ILO

Jeruzalė. — Izraelio vyriausy- bė nutarė nepasitraukti iš Tar- pautinės darbo organizacijos (ILO). Po Amerikos pasitrauki- mo buvo kilęs sumanymas tą pa- tį padaryti ir Izraeliui, bet pa- sitraukimas būtų labai naudin- gas arabų valstybėms.

Erdvėlaivis iš kito pasaulio

Maskva. — Sovietų mokslininkas Aleksej Zolotov "Turist" ma- gazinui sakė, kad prieš 69 me- tus, 1908 metų birželio 3 rytą įvykęs vadinamas sprogimas Tungus taigoje, Sibire, buvo iš kito pasaulio erdvėlaivis. Iki šiol buvo manoma, kad tai galėjo bū- ti milžiniškas meteoras arba ko- meta, bet ir po labai ilgų ieško- jimų nerasta jokių nuolaužų, ku- rios galėtų patvirtinti meteorito buvimą.

Zolotov tvirtina, jog po sprogi- mo buvusi ir atominė reakcija, paskleidusi radio aktyvumą. Tai galima buvo pastebėti iš medžių rievėlių, metinio medienos sluoks- nio. Rusų mokslininkai buvo su- kūrę visokių kitokių teorijų tam paslaptingam sprogimui. Buvo ir taip manoma: Žemės planeta su- sidūrė su juodąja žvaigžde, ku- rios trauka tokia didelė, kad iš jos neišeina net šviesos spindul- liai.

Apskaičiuojama, kad tas kos- minis kūnas, kritęs į Žemę, ga- lėjo būti 550 jardų ilgio ir 60 jardų pločio. Kritimą užregistra- vo net Washingtono seismologi- niai aparatai. 60 mylių atstume byrėjo langai, o už 240 mylių arę arkliai buvo pertrenkti ant žemės. Balsas buvo girdimas už 740 mylių.

VATIKANAS. — Vatikane įvyko Popiežiškosios mokslių akademijos surengta tarptau- tinė gydytojų ir mokslininkų studijų savaitė, kurios pagrindi- nės tema — imuniteto vaidmuo, saugojantis vėžio li- gos ir jos gydymas.

KALENDORIUS

Lapkričio 8: Gotfridas, Sopat- ra, Svirbutas, Doma.
Lapkričio 9: Teodoras, Eusto- lija, Aušautas, Miglė.
Saulė teka 6:30, leidžias 4:38.

ORAS

Apsniaukę, be žymesnio tem- peratūros pasikeitimo, apie 60 laipsnių.

Rašytojų solidarumas politiniam kaliniui

Londonas. — Tarptautinė Va- karų pasaulio rašytojų sąjunga — Pen klubas — savo nariu iš- rinko rusų rašytoją ir istoriką di- sidentą Vladimirą Osipovą. Pen klubas tuo būdu išreiškė savo solidarumą šiam žymiajam rašy- tojui, kuris dėl savo įsitikinimų dabartiniu metu atlieka aštuon- nerių metų kalėjimo bausmę Mordovijos priverčiamųjų darbų lageryje.

Osipovas priklauso vadinama- jai "neoslavofilų" jaunosios ru- sų inteligentų kartos sąjūdžiui, siekiančiam atkurti 19-jo am- žiaus rusų nacionalines ir krikš- čioniškas tradicijas. Dėl savo disidentinės veiklos 1961 metais Osipovas buvo pirmą kartą ap- kaltintas terorizmo veiksmų ruo- šimu ir nuteistas 7 metus. At- likęs bausmę, Osipovas visas sa- vo kūrybinės jėgas paskyrė dvi- jų pagrindinio leidinių — "Večė" ir "Zemlja" — redagavimui ir platinimui. Dėl jų 1975 jis buvo antrą kartą apkaltintas priešso- vietine veikla ir nuteistas 8 m. Jo idėjų įtakoję subrendo nema- žai jaunų rusų inteligentų. "Aš buvau materialistas, socialistas ir utopistas", kartą yra pasakęs Osipovas. "Priverčiamųjų darbų lageryje aš tapau tikru žmo- gumu".

Washingtonas. — Sovietų am- basadorius Anatolij Dobrynin painformavo Ameriką, kad Maskva — nažins ginklų siuntas į Vld. E. us, jei tą patį padarys ir Amerika.

Tito ir jo žmonos Jovankos viena iš paskutiniųjų nuotraukų. Nuo bir- želio mėnesio Jovankos niekas nėra matęs kartu su Tito, o paskutinė- mis žiniomis, ji yra nemalonė ir tardoma

Naujos sovietų raketos

Tokio. — Japonijos Gynimo ministerijos žiniomis, prieš kuri- laiką sovietai išbandė dvi SSXN- -16 raketas, galinčias pasiekti tai- kinius daugiau negu už 4,000 mylių. Jeigu tomis raketomis jie galės apginkluoti povandeninius laivus, galės pasiekti ir Omaha, Amerikos gynybos centrą.

Viena. — I Vieną atvyko iš- tremta iš Sovietijos Tatjana Chodorovič, Solženicino igalio- ta iš jo fondo skirstyti pinigų nukentėjusių disidentų šeimoms. Pirmą jos žodžiai laisvajam pa- saulyi buvo: "Saugokitės ir padė- kite žmogaus teisų Sov. Sąjun- goje grynėjams, kitaip jie bus su- naikinti".

P. Korėja labai stipri

Washingtonas. — Tarptauti- nės politikos centras savo rapo- te sako, kad Pietų Korėjos gink- luotosios pajėgos labai stiprios, kariuomenė savo dydžiu yra penkta pasauly, didesnė už Šiau- rės Korėjos 140,000 ir turi rezer- ve dar 2.7 mil. vyrų, kai S. Ko- rėjos rezervas 1.8 mil., todėl nėra pagrindo baimintis, kad S. Ko- rėjos užpuols P. Korėją, kai pa- sitrauks amerikiečiai.

Jeruzalė. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Moshe Dayan sakė, kad Pietų Afrika yra Izrae- lio draugas ir nebus užmiršta, nors prez. Carteris yra ir kitos nuomonės.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKAI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ. 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

SKYRYBOS IR JŲ NEGEROVĖS

Skyrybos šeimos savo li-
guistumui artėja prie še-
imos šeimos nariams mirus
atsiradusių kančių.

Psichiatras prof.
dr. Martin Goldberg

Net savo laiku kultūringiausias
ir techniškai išsivysčiusios tau-
tos valstybės, graikai, egiptiečiai,
romėnai žuvo tada, kai jų žmo-
nės paliovė būti žmoniškais savo-
mis asmenybėmis. Tik tikro žmo-
gum tapęs - savo asmenybe ir su-
augusi žmogus išsivystęs tvarinys
pajėgia gyvenime tiek sau, tiek
artimui naudingu būti. Tikras sa-
va asmenybė žmogus yra idealis-
tas: pirmiausia apie kitus, tik paskui
apie save galvojęs asmuo. Tik
toks žmogus kuria įvairią gerą
žemę. Žinoma, tik toks žustik-
rina gerą ir amžiną persikė-
lę.

Menkos asmenybės žmogaus
negalia

Kaip gražiausias medis nyksta
ji pagrauzus kirminams, taip net
geriausiai išsilaukiantose tau-
tos žūna jų žmonės asmenybe
sumenkus. Menkų jausmų — ne-
subrendusių ir tikrą žmogų asme-
nybės savininkas žudo save ir ki-
tus visokiais būdais žudymo pri-
emonėmis. Svaigalai, rūkaliai, nar-
kotikai, persivalgymas, tinginy-
tė, nusiminimas, silpnosios
skriaudimas, mažiau išmanan-
čiojo išnaudojimas, ištvirkimas —
vis tai per amžius išbandyti
tikri savijudybės ir žmogžudys-
tės padargai.

Kad štai ir tos šeimos skyry-
bos yra tikra savijudystė — taip
daugelio šia asmenybėmis pasil-
pusiųjų praktikuojama. Mat, kai
du menkos asmenybės žmonės
(neurotikai) tuokiasi dargi
šventovėje, net vos pakentamas
šeiminis gyvenimas nebūna į-
manomas. Dviejų asmenybėmis
pasilpusiųjų — neurotikų sutuo-
kavę yra tikros jų skyrybos. Taip,
ir nė per plauką kitaip! Už tai da-
bar šio krašto žmonės emė save
žudyti skyrybomis, kad dar ne-
tapsitų savomis asmenybėmis
brandžiais asmenimis tuokiasi.
Tokie tiksi šeimos tenkinti tik
žemiau juosmens atsiradusių sa-
vus poreikius. Visam kitam še-
imos gyvenimui toki nebūna dar
pasiruošę. O tinkamas šeimos gy-
venimas labai sudėtingas, gali-
mas tik tinkamiems savoms as-
menybėmis, savais jausmais tik-
rais žmonėmis tapusiems. O to-
kių žmonių dabar, ypač jaunųjų
tarpe nėra pakankamas skaičius.
O tuokiasi visi — už tai nežmo-
niškieji ir sudaro nežmonišką
šeimą. Iš čia skyrybos su bai-
siausiom pasėkom: per įvairią
žaląją vaikų, vyro ir moters šis
kraštas eina suoliais į bedugnę,
kurioj savo laiku nuėjo visi iš-
tvirkintojai, nepaisant jų gyveni-
mo dėsnių — Tvėrėjo nuostatų.

Tik šeimos narių mirtis yra
baisesnė už skyrybas. Pastarosios
neapsakomai sunkiai žaloja vai-
kų asmenybes, moters — motinos
ir vyro — tėvo gyvenimą. Blogiau-
sia, kad malonumas statomas
virš moralumo — būdingas elge-
sys asmenybe sumenkusiojo.
Už tai mes visi stenkimės brestį
savomis asmenybėmis bent iki vi-
dutinio. Tik tada pajėgsime sa-
vamae gyvenime pildyti vedybi-
nę priesaiką. Taip pat šioje srity-
je švieskimas šių dienų psicholo-
gijos — psichiatrijos mokslų šviesa.
Tada lengviau pajėgsime prisita-
kyti visam gyvenimui prie kito
asmens savitumų.

Štai pavyzdys, kaip kenčiama
dėl nevykusių vedybų. Susipažin-
kime su skyrybų blogybės esmi-
niais bruožais. Net gydytojai kar-
tąs sunkio orientuotis skyrybu

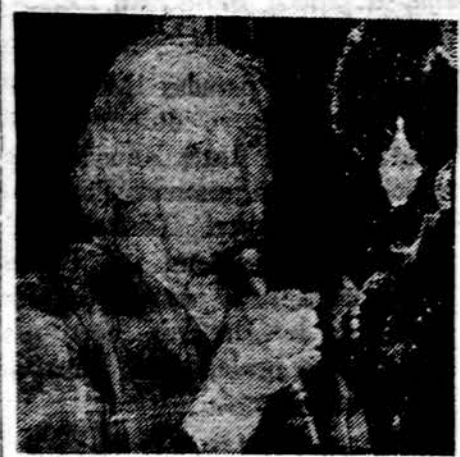
reikaluose. Štai kaip medicinini-
koje spaudoje savo pacientės var-
gus aprašo gydytojas C.D. iš
Michogano valstijos, dirbęs Det-
roite.

Vyras paliko šeimą —
žmona susirgo

Minėtas gydytojas šitaip apra-
šo savo pacientės vargus. Metų
metais to gydytojo 35 metų am-
žiaus pacientė prieš tai lankėsi
pas minėtą gydytoją. Paskutinė-
mis savaitėmis ji keletą kartų ap-
lankė tą gydytoją, nusiskųsdama
suaiguli, pasikartojančiais gal-
vos skausmais, labai dideliu nuo-
argiu ir nemiga. Ji netekusi apė-
tito ir per šešias savaites nume-
tus dešimtį svorį. Ji taip pat da-
bar pasidariusi jautri ir nekantri
— besinervinanti su savo jaunais
dveim vaikais.

Gydytojas nuodugnai ją ap-
žiūrėjo ir reikiamus tyrimus labo-
ratorijoje atliko. Viskas rasta nor-
mos ribose. Jos galvos skausmams
numalšinti nepadėjo jokie tokiais
atvejais palengvinantieji vaistai.
Jie tęsiasi nuo 6 iki tuzino valan-
dų. Nevalga ir nemiga nesutvor-
koma vaistais, tęsiasi.

Gydytojas žino, kad tos moter-
riškės vyras neseniai ją paliko. Ji
tvirtina, kad persikėlimas buvęs
ramus ir įdėtinai sutarė ramai gau-
ti skyrybų dokumentą. Nors ji
neigianti, bet kokį dėl to susi-
krėtimą, vienok jos visi minėti

Aštuoniadesimtmė Lietuvo so-
dybos Chicagoje gyventoją Juzę
Marinienę ne tik gražiausias ner-
tinus neria, kuria eiles, puikias gė-
les iš medžiagos dirba, bet ir gieda
giesmes sodybos parengimui.

Nuotr. M. Nagio

negalavimai kaip tik ir prasidėjo
po vyro išėjimo.

Gydytojas įtaria, kad visi jos
negalavimai kilo dėl to, kad vy-
ras ją paliko, bet ji neatrodanti
nusiminusi. Ji pas gydytoją ateina
besiypsodama ir save kontroliuo-
dama. Tas gydytojas klausia
specialistą medicinikoje spaudo-
je, kokia jo esanti nuomonė dėl
moteriškės jausminio stovio, ir
kaip jai galima padėti.

Psichiatro patarimas

Psichiatras, profesorius dirbęs
Pensylvanijos universitete, gyd.
Martin Goldberg šitaip atsako
minimos moteriškės sąvokai reika-
lu. Dabartiniais laikais vis didėja
skyrybos, todėl gydytojai vis da-
niau susilaukia panašių pa-
cičių. Gyd. Goldbergas mano, kad
aprašytoji pacientė savo jaus-
mais ir savu kūnu reaguojanti į
dabar pergyvenamas skyrybas.

Kai kurie atlikti tyrimai patvir-
tina, kad vieno šeiminio gyveni-
mo dalyvio laikinas išsiskyri-
mas ar skyrybos paveikia nervin-
gą persikėlimą: tokia nege-
rovė priartėja negerumai, atsirad-
usiam mirus vienam iš tėvų bei
susiutokuojusių. Jau tokia yra gam-
tos nuostata tvarka, kad žmogus
pergyvena tam tikrus jausminio
gyvenimo tarpinius, mirus ku-
riam artimam žmogui. Tokie
pat jausminiai pergyvenimai
reikšiami ir vyro — žmonės šei-
miniam gyvenimui iširus. Yra
penki minėti pergyvenimo tarps-

niai. Štai trumpai aptarti jie.

1. **Paneigimas.** Šitoks apsigina-
masis jausminis reagavimas į ne-
laimę turi savas šaknis tiesoje:
ko nežinau — to neteksti. Ko ūki-
ninkas nežino, to jis nepageidau-
ja. Kai nežinau, ką karalius valgo
pietums neturi apetito. Ką nežina-
i — tas tau nekenkia. Tai pir-
mutinė — dažniausiai praktikuo-
jama reakcija į netekimą, katastro-
fą ar didžią baimę — neramumą.

Šeimyninio gyvenimo iširimo
atveju paneigimas kartais pasi-
reiškia nusiteikimu, kad tai nėra
kokia sunkenybė, kad išėjusioji
pusė tikrai sugrįš, kad šeimos gy-
venimas vėl susitvarkys. Pasitai-
ko ir tokių šiuo atveju paneigim-
ų, kada viena pusė per greitai
ima tvirtinti, kad "taip bus da-
bar geriau", kad skyrybos jokio
nemalonumo nesuteikė.

2. **Nusiminimas:** Kai minėtas
paneigimas išblėsta ir realybė
stojasi prieš akis — apima per-
siskyrusiuosius nusiminimas. Tai
savotiškas gedulas. Tada atsis-
kyrusioji pusė gali būti idealina-
ma ir perstatoma vien tik gerą
ją prasme. Taip jau normaliai atsi-
tinka, kad po kai kurio laiko nu-
siminimas dingsta. Tada asmuo
ima gyvenimiškai žiūrėti į sky-
rybas.

3. **Pyktis.** Kai nusiminimas pra-
eina, ateina pyktumas. Tada žmo-
gas ima svarstyti, kas jo šeimoje
buvo ne taip, kaip turėjo būti.
Dabar persikyrusioji pusė imi-
na persistatyti priešingoje švie-
soje: aptariamos visos jos — daž-
niau iškreiptos neigiamybės. Vy-
rauja nusiteikimai: — Žiūrėk,
ką jis (ji) man padarė, po tiek
mano jam (jai) atsidavimu...
po savo geriausių amžių metų
jam (jai) pasiaukojimo... Taip ar
panašiai nusiteikimas, šiame sky-
rybų tarpsnyje persikyrusieji ima
bylinėti skyrybų reikalu. Blogiau-
sia, kad imama vaikų įtvirtinti
į šią nesantį. Imama vaikų
panaudoti, kad vyrui ar žmonai
daugiau pakenktų. Mėginama
vaikus vilioti šlietis tai prie tėvo,
tai prie motinos. Visiems žino-
mas yra bylinėjimasis dėl vaikų
globos bei jų lankymo teisių.

4. **Nuolankumas.** Piktumo
tarpsnis, bendrai imant yra, rei-
kalingas, tik jis neturi per ilgai
tęstis ir turėtų būti galimai, žmo-
niškai — kūrybiškai tvarko-
mas. Tada pradėdama nusileisti
— atsiduoti — nuolankiai į sky-
rybas žiūrėti. Atskirtoji pusė i-
ma susigyventi su likimu: nei nu-
siminama, nei pykstama. Vienok
vienuma, tuštuma ir beprasmiš-
kumas palieka ir nedaug džiaug-
smo iš gyvenimo susilaukiamą.

5. **Griebimasis.** Viena kuri pu-
sė ima tvarkyti savo viduje, savo
asmenybeje. Griebiamasi naujų
planų gyvenime nustatymui ir
jų vykdymui. Nauji žmonės,
nauji draugai, nauji darbai. Kar-
tais atsikvošėjama ir pradėdama
su atsikyrusia puse bendradar-
biauti ir atstato naujas — daug
geresnis šeimyninis gyvenimas.
Bet dabartiniais laikais daug daž-
niau atsitinka, kad skyrybos virs-
ta nuolatine. Tada viena ir ki-
ta pusė griebiasi naujo gyveni-
mo. Kartais jis esti laimingas.
Mat, kai vienas iš susituokusiųjų
yra neurotikas; tada geroji pusė,
jei gauna antrą pusę ne neuroti-
ką, veda laimingą gyvenimą.
Neurotikas, nors ir tuziną kartų
išsiskyręs ir vėl naujai susituokęs
neturi laimingo gyvenimo. Mat,
toks neurotikas vien tik apie save
galvoja, o šeimoje visai priešin-
gai reikia pajęgti elgtis — pirm
apie kitam gero padarymą reikia
pajęgti nusiteikti.

Išvada. Niekas negali sutukti
laimingam šeimyniniam gyveni-
mui dviejų neurotikų — asmeny-
bėmis nesutvarkiusių. Už tai
visi dabar dirbame reikiamus
darbus, idant užsigaugintume tik-
rą žmonių savo tarpe. Pirmas
šiam darbe žingsnis yra paties
savęs tinkamom vagon pastaty-
mas. Nuo čia prasidės skyrybų

Sveikas maistas — visų ramsčių ramstis. Lietuvio sodybos pažmonio
metu agr. Adelė Duoblienė kalba sveiko maisto reikalu (deš.), o Jonė
Bružienė dalina dalyviams sveiko agronomės pagaminto maisto pavyz-
džius
Nuotr. M. Nagio

PARENGIMAI CHICAGOJ

1977 METAI

Lapk. 11—20 d. — Lietuvių
fotografų išeivijoje tradicinė
foto darbų paroda.

Lapk. 12 d. — LB Brighton
Parko apylinkės metinis rudens
vakaras B. Pakšto svetainėje.
Lapk. 13 d. — Liet. televi-
zijos ruošiamas styginio orkest-
ro koncertas su sol. P. Ragiene
ir R. Strimaiciu Jaunimo cen-
tre.

Lapk. 18 d. — Rašyt. Balio
Sruogos kūrybos vakaras Jauni-
mo centre.

Lapk. 19 d. — Lemonto Lie-
tuvų Bendruomenės balius
Union Hall, Willow Springs.
— Lietuvių operos balius su
metiniais laimėjimais ir menine
programa Liet. tautiniuose na-
muose.

— Taut. šokių "Suktnio"
grupės supažindinimo su visuo-
mene vakaras Jaunimo centre.

Lapk. 20 d. — Lietuvos D.
K. Birutės pobūvis Liet. tauti-
niuose namuose, ruošiamas Ka-
riumenės šventės programa.

Lapk. 23 d. — Pr. Čepėno
"Naujųjų laikų Lietuvos istori-
jos" pristatymas Liet. taut. na-
muose.

Lapk. 23-27 d. — III Moks-
lo ir kūrybos simpoziumas Jauni-
mo centre.

Lapk. 24 d. — Lituanistikos
instituto suvažiavimas Jaunimo
centre.

Lapk. 26 d. — "Baltijos" va-
karas, ruošiamas Prez. A. Sme-
tonos jūros būdžių igulos Jauni-
mo centro salėje.

Lapk. 30 d. — Solistų G.
Čapkauskienės ir P. Strimaicio
koncertas Jaunimo centre.

— "Pirmyn" choro šokiai Vy-
čių salėje.

— Kalėdų eglutė, ruošiamą
Illinois liet. gydytojų dr. Jos Mo-
tery Pagelbintojienės vietoje Liet.
tautiniuose namuose.

— Gruodžio 4 d. — Jaunimo
centro metinė vakarienė Jauni-
mo centre.

— Gruodžio 10 d. — Chicago
Aukšt. lit. mokyklos tradicinis
vakaras Jaunimo centre.

— Vytauto D. Šaulių rinkti-
nės ruošiamos Kūčios Šaulių
namuose.

— Gruodžio 11 d. — Muziko VI.
Jakubėno vienerių metų mirties
sukakties minėjimas Jaunimo
centre.

— Gruodžio 17 d. — Marquette
Parko lituanistinės mokyklos
kalėdinė eglutė parapijos salėje.

mažėjimas ir visiškas pranyki-
mas: asmenybe žmonišką žmo-
gus pajęgti būti ištikimu Dievui ir
savo priesaikai. Apie tolimesnę
pagalbą minėtai nuskriaustiems
— kita prog.

Pasiskaityti. Mind and Medicine,
Vol. 4. No. 8. September,
1977. Abbott Laboratories

Gruodžio 18 d. — Tradicinės
vilniečių kūčios Jaunimo centre.

— Gruodžio 31 d. — Naujųjų
Metų sutikimas, ruošiamas Vy-
tauto D. Šaulių rinktinės Šaulių
namuose.

— Naujųjų metų sutikimas,
ruošiamas Cicero jūros šaulių
Klaipėdos kuopos, Sv. Antano
parap. salėje.

— Naujųjų metų sutikimas,
ruošiamas Amer. liet. inž.-arch.
s-gos Chicago's skyriaus Land-
mark salėje.

1978 METAI

Sausio 21 d. — Vyčių choro
metinis banketas B. Pakšto sve-
tainėje.

— Sausio 22 d. — Vysk. V. Briz-
gio kunigystės 50 metų sukak-
ties minėjimas Marijos aukšt.
mokyklos salėje.

Vasario 4 d. — K. Donelaičio
lit. mokyklų balius Jaunimo
centre.

— Anglijos, Britanijos Lietu-
vių klubo užgavėnių vakaras
Jaunimo centro kavinėje.

Vasario 12 d. — Lietuvos ne-
prikllausomybės paskelbimo mi-
nėjimas, ruošiamas Chicago's
lie. tarybos Marijos aukšt. mo-
kyklos salėje.

Vasario 12 d. — Cicero Altos
skyriaus ruošiamas Lietuvos
neprikllausomybės minėjimas Sv.
Antano parap. salėje.

Vasario 19 d. — Šv. Kazimie-
ro seserų rėmėjų metinis žaidi-
mų pobūvis Marijos aukšt. mo-
kyklos patalpose.

Dr. Jonas G. BYLA-LAITIS

GALVOS IR STUBURO LIGOS
285 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
Tel. 678-3400
Valandos pagal susitarimą

Advokatai
CHARLES P. KAL
& ASSOCIATES

Of. tel. 776-5162; rez. 737-5047
2649 W. 63rd St., Chicago, IL
Darbo val. nuo 9 iki 5 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta
Šeštad. atidara pusę dienos
Mes duodame įvairius teisinius
patarimus.

WINDERS MEDICAL ARTS.

3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787
PESZATYMAS NEMOKAMAI

Užs. patefonuotomis įsų gydytojui
1977. Abbott Laboratories

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily
except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas
and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

PRANEŠIMAS

Per visus praėjusius metus DRAUGO administracija ruošė
prie didelių techninių pagerinimų spausdinimo ir dienraščio
išvaizdoje. Dėl įvairių ir visiems žinomų priežasčių DRAUGO
administracija yra priversta pakelti dienraščio kainą.

Nuo 8 m. gruodžio 1 dienos DRAUGO kaina bus tokia:

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Kitur J.A.V.	31.00	18.00	13.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

Kasdieninė DRAUGO kaina 20 centų;
šeštadienis su priedu 25 centai.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

Tel. Pr 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLIO LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą

tel. naktinėje, skambinti 374-8084

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
MARQUETTE MEDICAL CENTER
6133 So. Kedzie Avenue
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofisio tel. WA 5-2670
Resid. tel. WAIBROOK 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
1:00-5:00 val. popiet, treč. ir šešt.
tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GE 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt.
10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir
Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
valandos pagal susitarimą.
Resid. tel. — GE 6-0673

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6133 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jėd se-
natiškiepi skambinti: 374-8084.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akčių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. — FR 8-2220
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS

3636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 val.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-0000, Rez. GA 3-7778

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJĄ —
CHIRURGIJA
814 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakoma 12 valandų
638-4441 — 851-4005

Įsitaigos ir buto tel. 682-1881
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 E. 40th Street, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Šeštadienis treč. ir šešt.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIE 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1448 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REZERVACIJA 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. 10-12 val. popiet ir 3-4
val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLIO LIGOS
SPECIALISTAS
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 1 val. popiet.
Ofisio tel. RE 7-1108; resid. 388-0910

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-0001
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-ae ir Campbell Ave. kaimas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KARASAITIS
7051 So. Washington — Tel. 739-6700
Pritaikomi akiniai pagal gydytojo
receptus.
Didelis akinų rėmų pasirinkimas
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. — 382-4423

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisio:
111 N. WABASH AVE.
4500 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Klaiba Lietuviškas)
OPTOMETRISTAS
Theresa Anna Pleckas ir
"Contact Lenses"
2818 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treš.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INŽINERIS, POŠEIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2836 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet
ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofisio tel. 776-3599, resid. 448-8548

DR. J. J. SIMONAITIS
GY

ŽINIŲ TEIKIMO TARNYBOJE

Praėjusį mėnesį Vienoje, Austrijos sostinėje, vyko Tarptautinės Katalikų spaudos sąjungos kongresas, kurio pagrindinė tema buvo "Spauda turi tarnauti žmogui: ryšys tarp laikraščio ir skaitytojo". Daugiau kaip penki šimtai delegatų, laikraščių redaktorių ir žurnalistų iš 63-jų kraštų sprendė žinių teikimo klausimus. Jie šiuo metu yra spaudos tarnybos ir žinių agentūrų dėmesio centras. Daugelis spaudos žmonių ir agentūrų skelbia ne tai, kas vyksta ir ką žmonės turi žinoti, bet tik tai, kas žmones jaudina, kas juos pakreiptų reklamai, padėtų prekybai, pramonei, politikams siekiamiems.

Katalikų spaudos organizacijos tikslas parodyti, kaip reikia tarnauti tiesiai, kuri pažįstama ir kurią turėtų pažinti žmonės, kaip ugdyti teisingumą ir žmogiškąsias vertybes, kad jų vietų nešimtų prekybinė ar asmeninė reklama ir politiniai nukrypimai nuo savo krašto ar žmonijos gerovės. Be to, katalikų spaudos uždavinys yra parodyti Bažnyčios dabartinę veiklą religinėje, socialinėje ir visuomeninėje plotmėje, kad krikščionys lengviau pamatytų jos pastangas kurti naują žmonių santykių santvarką, pagrįstą teisingumu ir laisve, žmogišku rūpesčiu ir atsakingumu vienu už kitus.

Nuolat grįsti žinių pateiktumą tiesos ir teisingumo meile yra ne tik spaudos uždavinys, bet ir jos gyvybė, kaip yra taika, laisvė, demokratinis apsisprendimas, asmenų vertės ir atsakomybės derinimas, žmogiški santykiai be baimės gyventi šviesiame krašte yra dabartinės milijonų žmonių išlaikymo laidas. Kai komunistinės spaudos ir informacijos priemonės palenktos tik įtikinti žmones propagandinėmis priemonėmis, kad komunistas yra ideali santvarka, taip krikščioniškos ir humanistinės informacijos tikslas parodyti tiesą, kad jos vidinė galia lenktų žmogų ja tikėti, parodyti teisingą kilmumą, kad žmonės ieškotų būdų savo santykius išlyginti tiek tarp asmenų, tiek ir tarp tautų ar valstybių.

Informacinė profesija iškelia daugelį problemų, kurias gali išspręsti tik sąžiningi laikraštininkai. Tai nereikia, kad redaktoriai ar spaudos bendradarbiai negali suklysti. Bet jie turi visuomet gerą sąlygą — kitą dieną ar kitą savaitę, pastebėjus klaidą, ją lengvai atitaisyti, kad nebūtų suklaidintas skaitytojas. Ryšys tarp laikraščio ir skaitytojo yra toks artimas, kad jie vienas už kitą atsako. Bet nei redaktoriai, nei laikraščių bendradarbiai neturi priimti ir neturi bendradarbiauti su tokiais, kurie, būdami ne žurnalistai, o tik "žurnalistais" vadinami, patys dėl nežinojimo ar specialių siekių mėgina apgauti laikraštį ir jo skaitytojus.

Ilustracijai paminėti kad ir tokie graudūs pavyzdžiai lietuviškoje spaudoje. Ne kartą "žurnalistai", neatskirdama žebriuko nuo žiobiuko, rašo recenziją apie knygą. Neatskirdama Cincinnati, Ohio valstybėje, nuo Ottawos, Kanados sostinės, apibūdina profesoriaus paskaitą, jos net nesupratusi. Nesugebėdama rasti skirtumo tarp pusantro šimto ir pusantro tūkstančio, bando iš tūkstančių daryti išvadą, apie kurias neturi net paprasčiausių žinių. Na, o tikra žurnalistė, rašydama paskubomis knygos recenziją, nėra net tiksliai perskaičiusi knygos metrikos, o ką jau kalbėti apie pačią knygą. Tai nėra tiesos ar teisingumo ieškoji-

mas, o paprastas noras klaidinti laikraščius, visuomenę ir pačius save. Tai jau ne žurnalistika, o tik reklaminė propaganda, sievianti save pasireklamuoti. Bet ir tokius spaudos darbininkus rimtas laikraštis negali kreipti dėmesio ir su jais negali bendradarbiauti — tiesa ir melas yra nesuderinami.

Šios lietuviškos spaudos problemos sprendimu tegali pasirūpinti tik sąžiningi redaktoriai, atsikratydami nuo kalkinių raštų, nuo propagandinių svetimų idėjų skelbėjų ir nuo sąmoningo ar nesąmoningo tiesos iškraipymo ir visuomenės klaidinimo. Turi apsisaugoti ir nuo visokios autoritarizmo, kuri bent mūsų spaudoje reiškiasi iki kokių tik "geriausių" laimėjimų. Visuomenė reikia tik teisingu paskatu dirbti tautai, reikia paskatų gyvenimui kilninti.

Lietuvių problema žinių teikimo srityje yra ir ne lietuviška spauda. Ji neretai patarnauja Lietuvos okupantui, svetimos valstybės interesams ir svetimos ideologijos. Ne kartą lietuviams jau reikėjo gintis nuo okupanto kėslių savo nusikalčiumis net po trisdešimties su viršum okupacijos metų primesti paskirius lietuviams pavergtoje tėvynėje, kur tokie "nusikalčiai" sušaudomi arba išstremiami, ir išeivijoje, kur nerimu, įbauginimu norima nutildyti už tautos laisvę kovojančius. Paskutinis toks šlykštus išpuolis buvo paskelbtas "Chicago Daily News", naudojantis okupanto iš pavergtos Lietuvos atsiųstais "dokumentais". Taip pat, panaudotos tarydumo metodais išgautos žinios iš čia gyvenančių asmenų ar institucijų, jas naudojant taip, kad būtų naudinga svetimoje tarnyboje esančių "žurnalistų" įrodymams paremti.

Tokiems "žurnalistams" — komunisto propagandininkams yra lengva kovoti prieš mirusį nacizmą ir nematyti kriminalistinių rusiško komunizmo nusikaltimų okupuotose ir kolonijomis paverstose buvusiose laisvose valstybėse. Šiems komunisto tarnams lengva ieškoti nusikalčiumų senelių, kurie negali gintis, kai jų priešais teikia dokumentus, kurių negalima patikrinti.

Su tokiais žurnalistais iš tikrųjų negali būti net pokalbio, kai jie veda tardymus ir šnipinėjimą. Juos reikia vyti iš namų kaip svetimos valstybės agentus, kurie taip lengvai laisvoje ir demokratinėje Amerikoje kaltinamais švaistosi ir net iškrepia oficialią politinę liniją (pvz. žemėlapis su "Lithuania S.S.R."). Išeidami prieš okupacijos nepripažinimą jie greitai apkaltina lietuvius ar kitus kovojusius prieš komunizmo vergiją, kad jie dalyvavo Korėjoje, kur, būdami ne žurnalistai, o tik "žurnalistais" vadinami, patys dėl nežinojimo ar specialių siekių mėgina apgauti laikraštį ir jo skaitytojus.

Ilustracijai paminėti kad ir tokie graudūs pavyzdžiai lietuviškoje spaudoje. Ne kartą "žurnalistai", neatskirdama žebriuko nuo žiobiuko, rašo recenziją apie knygą. Neatskirdama Cincinnati, Ohio valstybėje, nuo Ottawos, Kanados sostinės, apibūdina profesoriaus paskaitą, jos net nesupratusi. Nesugebėdama rasti skirtumo tarp pusantro šimto ir pusantro tūkstančio, bando iš tūkstančių daryti išvadą, apie kurias neturi net paprasčiausių žinių. Na, o tikra žurnalistė, rašydama paskubomis knygos recenziją, nėra net tiksliai perskaičiusi knygos metrikos, o ką jau kalbėti apie pačią knygą. Tai nėra tiesos ar teisingumo ieškoji-

NERAMIOJOJE ARGENTINOJE

Argentinos žurnalistas apie Ameriką ir komunistus

KUN. V. RIMSĖLIS

Atvažiavusius į svetimą kraštą vis klausia vietiniai, kaip patinka pas juos. Reikia atsakyti, kad patinka, nes kitaip gali šio krašto gyventojams nepatikti. Argentinoje lankausi jau ketvirtą kartą. Kai tai sužinojo čionykščiai, tai klausė, ką naujo atradau, pastebėjau ir pamačiau. Negaliu meluoti. Turėjau pasakyti, kad ne daug naujo pamačiau. Keliai totiek patys išdaužyti, šaligatviai miestuose daug kur išversti, gatvės teliuškuoja pamazgos iš namų išpiltos, nes nėra dar tobulos kanalizacijos. Mat, vis pastebi, kas blogiau ir ko kraštau trūksta. Tačiau kraštas labai turtin gas ir gražus. Gaila, kad tokiam turtin gami ir gražiam krašte gyvena labai daug neturtingų žmonių.

Revoliucinė įtampa

Visą laiką buvo man didelė mįslė, kodėl Argentinoje yra tiek daug skurdo. Čia nei karai, nei kitokios nelaimės krašto per šimtų metų nepalietė. Visos nesekmės Argentinoje ateina iš pačių žmonių, kurie nenori dirbti, ir jų valdžios, kuri yra nepastovi ir jų žmonės išnaudoja. Čia valdžios perversmai ir revoliucijos yra ne naujiena. Užpėmai per Kalėdas, kai vyko Liet. Jaunimo kongresas Buenos Aires ir kai daug jaunimo suvažiavo iš Amerikos, Argentinoje ėjo didelės kovos su montoneriais. Ne taip toli nuo marionų parapijos kūčių dieną buvo dideli susišaudymai. Montonerai buvo užpuolę kariuomenės bazę — Monte Chingolo. Daugiau kaip du šimtai partizanų žuvo. Juos visus palaidojo duobėse be jokių apėgų, ir gimėnams nebuvo leista lavonų atsiimti.

Marksistų subversyvinė veikla siaučia krašte jau apie 18 metų, nuo to laiko, kai Enrique Mena, pasivadinę slapyvardžiu "Komendantas Uturuncu", užpuolė gaisrininkų būstinę Concepcion mieste, Tucuman provincijoje. Komendanto Uturuncu partizaninė grupė pradžioje turėjo apie 20 fanatikų komunistų, susižavėjusių Castro laimėjimais. Su Kubos pagalba komunistai partizanai per paskutinį dešimtmetį Argentinoje labai nuturiojo. Dar ir dabar vyksta kariuomenės kovos su montoneriais Tucuman provincijoje. Montonerai yra tie patys marksistai, tik pasivadinę kitu var. Vadinėjant po Argentinoje, jauti visur karo stovį. Keliuose patruliuoja grupėmis kariiviai ir tikrina sunkvežimius, automobilius, ieškodami, ar neveža sprogstamos medžiagos ir ginklų.

Vis dar pasitaiko, kad šen ar ten partizanai išsprogina valstybines įstaigas ir nužudo aukštus pareigūnus.

Kariškių valdžioje lietuvis

Argentinos vyriausybę sudaro kariškiai. Dabartinis prezidentas yra generolas Jorge Rafael Videla. Taigi kraštą valdo kariuomenė. Vyriausiu kariuomenės atstovu prezidentūroje yra lietuvis pulkininkas Faustinas Švenčionis. Jis yra Arturo Mičiudo, žymaus lietuvio veikėjo, svainis. Taigi lietuviui prie prezidentūros šiuo metu turi didelę, pasakytume, užuovėją. Pulkininkas F. Švenčionis yra prezidento patikėtinis. Buenos Aires dabar kalbama, kad F. Švenčionis bus paskirtas vadovauti pulkui, kurio žinioje yra sostinės ir visos Buenos Aires apylinkės valdymas ir tvarkymas.

Jeigu ne kariuomenė, tai šian dien Argentina būtų valdoma komunistu. Kariška vyriausybė kraštą valdo labai griežtai ir nedaro su teroristais jokių kompromisų. Vartoja kartais griežtus metodus. Staiga dingsta žmonės, kurie atrandami turi kokius nors ryšius su teroristais. Net ju namai sunaikinami. Spalio 16 Buenos Aires prie kongreso rūmų prisirinko daugybė žmonių protestuoti prieš valdžią, reikalaujanti, kad gimėnams būtų pasakyta, kur dingę areštuotieji. Policija staiga apsupo minią, pagavo porą žimtų vyrų ir moterų ir nežinia kur išvežė.

Komunistai visame pasaulyje šaukia, kad Čilėje, Argentinoje ir Brazilijoje nepaisoma žmogaus teisių. Pirmiausia patikrinkite, kaip čia saugojamos žmogaus teisės. Takomisija nesileido jokiam pokalbiui su spaudos atstovais.

Kun. V. Rimselis iš Chicago pokalbyje Buenos Aires mieste su žurnalistu Martin Allika.

žinoma, valdžią apšaukė, kad ji prasižengianti prieš žmogaus teises. Todėl labai pyko vyriausybė, žurnalistai ir komunistų terorizmo privarginti žmonės.

Pas žurnalistą Alliką

Gavus progos susitikti ir gerai iškalbėti su žymiu Argentinos žurnalistu Martin Allika, kuris yra visos Argentinos spaudos direktorius ir dienraščio "Clarín" politinis redaktorius. Jis yra Arturo Mičiudo ir lietuvių didelis draugas. Todėl lengvai galėjau gauti su juo pasikalbėjimą. Tik nustebau, kad, jeinant į milžinišką spaudos įstaigą, pirmiausia reikia susitikti su policija. Reikėjo užpildyti kortelę, paėmė iš manęs pasą ir prisegė man ir Arturo Mičiudo, tai yra apsaugos ženklai ir būdai, kad neįsibrautų teroristai. Allika laisvai kalba angliskai ir itališkai. Pirmiausia man buvo įdomu, ką jis mano ir rašo apie žmogaus teises Argentinoje.

Allika be jokių įžangų ir pagrazinimų taip ir pradėjo kalbėti prieš Jungtinių Amerikos Valstybių politiką. Esą, keista, kad Amerika savo draugus puola. Amerika ieškanti žmogaus teisių užlaikymo Argentinoje, Čilėje ir Brazilijoje, o kodėl to neieško Kuboje, kodėl tyli apie Sovietų Rusijos žiauriausius religijos persekiojimus ir masinius žudymus stovyklose. Kai teroristai žudo kariuomenės vadus, tai to nežino Amerikos spauda, o kai vyriausybė stengiasi kraštą apvalyti nuo teroristų, tai tada Amerikos spauda randa, kad čia neužlaikomos žmogaus teisės. Esą, Argentinoje yra karo stovis, ir kitos išeities valdžiai nėra. Kai Amerika nuklėtė atominę bombą ant Hirošimos, Argentinoje niekas nesakė, kad tai buvo pažeidimas žmogaus teisių ir gyvybė, nors žuvo

daugybė nekaltų žmonių. Amerika neva kovojanti prieš komunizmą, bet jos politika yra visa laiką už komunizmo įvedimą sau draugingose šalyse.

Žurnalistas Allika visomis priemonėmis prašo apie pavergtą Lietuvą. Tai žinodamas, paklausiau, ką lietuviui, jo nuomone, turėtų daryti, kad Lietuvos būtų išiečių ir tarptautinė arena. Tada pradėjome kalbėti apie Kiniją. Allika mano, kad komunistinė Kinija tame reikale gali būti naudinga. Kinija visą laiką remia rusų pavergtų tautų reikalus. Esą, jei lietuviui sugebėtų sueti ir santyki su Kinijos diplomatais, būtų didelis laimėjimas. Reikėtų lietuviams, Allika mano, kinų prašyti, kad jie UNO platformoje iškelėtų lietuvių, latvių ir estų pavergimo klausimą. Tai būtų mėsos bomba ne tik rusams, bet ir amerikiečiams diplomatams, kurie iki šiol nieko neapgyne. Kinai labai lengvai gali iškelti Pabaltijo klausimą be jokios kainos, kurios komunistai visada ieško. Atseit, pabaltiečiai negali parduoti savo ideologijos už bet kokią politinį laimėjimą.

VOKIEČIŲ ENCIKLOPEDIJOS KLADA

Tur būt, viena iš tiksliausių ir patikimiausių enciklopedijų prieš antrąjį pasaulinį karą buvo vokiečių Brockhauso bendrovės leidžiama "Die Grosse Brockhaus Enzyklopaedie". Net ir nacių laikais pasirodžiusioje laidoje, nors įvykių bei reiškių interpretacija buvo pritaikyta nacių ideologijai, faktai ir toliau išliko teisingi ir tikslūs. Enciklopedijos bendradarbių ir redaktorių vokiškas kruopštumas išlaikė jos išskirtinai aukštą lygį.

Po karo Vakarų Vokietijoje pasirodė nauja jos laida, dabar vadinama tiesiai "Brockhaus Enzyklopaedie". Gaila, senojo savo lygio ji jau toli gražu nepasiekia. Tai vienas, tai kitas vis pasitaiko didesnių ar mažesnių faktinių klaidų. Ju, tiesa, dar negalima nelyginti su amerikiečių enciklopedijose užtikamomis, ypač savo grubiomis klaidomis ir arogantišku tendencingumu pasižyminčiomis "Encyclopaedia Britannica". Tačiau jaučiasi, kad ir praturtėjusio Vakarų Vokietijos vokišką kruopštumą pradeda išstumti skubėjimas ir nerūpestingumas.

Mums, žinoma, visada įdomi ir svarbi informacija apie Lietuvą. Deja, naujoji "Brockhaus Enzyklopaedie" pasitaiko ir Lietuvai liečiančių klaidų ir netikslumų. Štai straipsniuose apie Vilnių ir Vilniaus kraštą tvirtinama, kad 1938 m., lenkams ultimatumu pareikalavus, Lietuva atsisakė Vilniaus. Tai, aišku, netiesa. Klaidą gana svarbi, nes ji sumenkina Lietuvos teises į Vilnių ir sudaro įspūdį, kad Lietuva, 1939 m. at-

daugybė nekaltų žmonių. Amerika neva kovojanti prieš komunizmą, bet jos politika yra visa laiką už komunizmo įvedimą sau draugingose šalyse.

Žurnalistas Allika visomis priemonėmis prašo apie pavergtą Lietuvą. Tai žinodamas, paklausiau, ką lietuviui, jo nuomone, turėtų daryti, kad Lietuvos būtų išiečių ir tarptautinė arena. Tada pradėjome kalbėti apie Kiniją. Allika mano, kad komunistinė Kinija tame reikale gali būti naudinga. Kinija visą laiką remia rusų pavergtų tautų reikalus. Esą, jei lietuviui sugebėtų sueti ir santyki su Kinijos diplomatais, būtų didelis laimėjimas. Reikėtų lietuviams, Allika mano, kinų prašyti, kad jie UNO platformoje iškelėtų lietuvių, latvių ir estų pavergimo klausimą. Tai būtų mėsos bomba ne tik rusams, bet ir amerikiečiams diplomatams, kurie iki šiol nieko neapgyne. Kinai labai lengvai gali iškelti Pabaltijo klausimą be jokios kainos, kurios komunistai visada ieško. Atseit, pabaltiečiai negali parduoti savo ideologijos už bet kokią politinį laimėjimą.

gaudama Vilnių, prisidėjo prie Lenkijos išdraskymo. Iš tikro Lietuva atsiėmė tik tai, kas jai priklausė. Todėl JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos atstovas Gureckas kreipėsi į "Brockhauso Enciklopedijos" redakciją, nurodymas, kad Lietuva savo teisių į Vilnių niekad neatsisakė. Lenkija savo 1938 m. ultimatumu privertė Lietuvą užmegzti su ja normalius diplomatinis santykius, bet Vilniaus atsisakyti nereikalavo.

Brockhauso redakcija tuoju prašė, kad ši klausimą išstirs. Po ilgesnio laiko atsiumė iš amu, bet gana neaiškiu atsakymu. Ji pripažino, kad Bendruomenės teigimai yra teisingi, bet kartu bandė pateisinti savo straipsnį, išvesdama analogiją tarp Vilniaus klausimo ir Besarabijos teisinės padėties 1934 m. arba Šiaurinių Rytprūsų statuso po Vakarų Vokietijos 1970 m. sutarties su Sovietų Sąjunga. Be to, dar teisinosi ir vietos stoka išsamesniam klausimo nušvietimui. Analogija su Šiauriniais Rytprūsiais Vilniaus bylai netinka, o su Besarabija tikrai yra bent dalinai panašumo, kuris kaip tik palaiko Lietuvos poziciją. Matyt, enciklopedijos specialistai vistiek gan silpnai pažįsta Rytų Europos klausimus.

Nors Brockhauso redakcija Bendruomenės pasisakymą pripažino teisingu, bet ar klaida apie Vilnių bus ištaisyta, aiškiai nepasakė. Tai pamatysim, kai pasirodys nauja enciklopedijos laida.

A. GČ.

KINIJOS KARDINOLAS AMERIKOJE

JAV-bėse lankėsi iš Kinijos ištremitas ir dabar formozoje pastoviai gyvenantis Nankino arkivyskupas kinietis kard. Paulius Yu Pin. Kardinolo Yu Pin kelionės tikslas yra — ekumenizmo dviasioje pagilinti amerikiečių ir kiniečių religinių bendruomenių ir tautų savitarpio supratimą, o taip pat padėti amerikiečiams geriau pažinti Kinijos problemas, tiek religinėje, tiek politinėje plotmėje.

Visiem amerikiečių vyskupams pasiūstame laške kardinolas Yu Pin nurodo dabartinę tragišką katalikų Bažnyčios padėtį Kinijoje. Komunistai įsigalėjus Kinijoje, šio krašto katalikų Bažnyčios išvairinė organizacija buvo visiškai sunaikinta. Iš dvidešimties Kinijoje buvusių arkivyskupijų ir daugiau negu šimto vyskupijų viandien nėra nė vienos. Prieš 1949-uosius metus Kinijoje buvo daugiau negu trys milijonai katalikų, kurie, komunistams paėmus valdžią, patyrė skaudžius persekiojimus ir sunkiai išsakomus vargus.

TARP GYVENIMO IR MIRTIES

ZENONAS STABAKALNIS

28

Dviem asistentams stebint, daktarė pasiėmė aštrų kaltuką ir pradėjo jo nosies išskyrimą skaptuoti. Jautė skausmą, bet buvo pakeliama. Kai priėjo prie jo kietųjų kremzlių, jos rankos pasirodė persilpnos: pasiėmė blizgantį plaktuką ir tautsk — tautsk — tautsk... Jau kiek apsvaigęs, Dočkus pajuto baisų sukrėtimą: kažkas duoda negailestingai jam per galvą, ir jis krinta į bedugnę... Tik staiga, kažkieno stiprios rankos jį sugriebė ir pradėjo kelti. Pakėlė ir kažkur minkštai padėjo. Girdėjo žmones kalbant, tik negalėjo jų suprasti. Po valandėlės kažkokios energingos rankos jį palietė ir pajudino. Netrukus išgirdo ryškų profesoriaus Zubkaus balsą:

— Nebijokite, kai jam reikės, jis ir atsigauna. Po kurio laiko Dočkus jau žvalgėsi, guldamas ant sofos. Jį gaivino ir globojo prie jo palikta moteris, baltai apsirėngusi. Toliau pastebėjo, kad jo kėdėje sėdėjo jau kitas ligonis, ir daktarė jį operavo.

Vėliau palatoje, kai anestezijos pamažu dingdavo, nosis pradėjo įkyriai kraujuoti ir skaudėti. Jautėsi, kaip skaudžiai sumuštas. Vakare atėjo jį operavusi daktarė. Ji žiūrėjo į jį su užuojauta. Ji nemaniusi, kad jis, toks tvirtas vyras, taip jautrus būtų tai nedidelei operacijai.

Kitą dieną apžiūrėjusi pasakė, kad nebedarys daugiau tos operacijos. Tik dar apkarpys kriauklės, tuos vidaus nosies sparnelius, o bū po laisviau kvėpuoti. Vėl nosies anestezija, o po operacijos — kraujas.

vimas dar didesnis. Dočkus jautėsi visiškai nusilpęs. Atėjusi daktarė atsisėdo prie jo lovos ir jį žiūrėjo. Dočkus matė jos tokias geras akis ir jautėsi geriau. Kitą dieną atėjusi vėl prie jo atsisėdo, klausinėjo, kaip jis jaučiasi, ir savo liūdnomis akimis jį žiūrėjo. Dočkus pradėjo prašyti, kad jį išrašytų ir leistų važiuoti namo.

— Taip nusilpusio iš ligoninės mes negalime išleisti, — rimtai ji atsakė.

Dočkus pradėjo įrodinėti, kad miesto autobusas dėsuoja prie pat klinikos durų. Jis nuvėžė geležinkelio stotį, o iš ten — kaip ir namie. Dočkus jau buvo pripratęs prie griežtos tvarkos ir, kas suplanuota, reikia tiksliai įvykdyti. Jau jo savaitė baigiasi. Pinigų tik tiek buvo pasiėmęs. Nenorėtų reikalo sukomplikuoti ir nepasisekimą visiems parodyti. Ilgai mąsčiusi, pažadėjo jį išrašyti.

Dočkus gyvenime dar nėra niekur pavėlavęs: jis visur mėgsta ateiti anksčiau. Dėlto ir šį kartą vakariniam traukiniui į Marijampolę jis išskubėjo laiku. Nusipirkęs stotyje bilietą žiūrė, kad jam visiškai nebūliko pinigų. Dėlto labai nenusiminė — jis greitai tuo traukiniu bus namie. Apieidžiaugęs pamatęs, kad jo traukinys jau laukia. Žmonės eina jau į peroną. Pro žmones pastebėjo prie durų stambesnių stočių vardus, per kurias šis traukinys eis. Akys užkliuvo už pirmutinio didesnio sustojimo "Kazlų Rūda". Taip, tai jo traukinys į Marijampolę. Jo galva svaigsta ir jaučiasi didelis nuovargis — nėra jėgų apdairiau gilintis.

Traukinyje atsisėdo kampe, atsirėmė patogiai ir jautėsi beveik kaip lovoje. Jo būseną buvo pusiau miego, abejinga viskam. Jautė traukinio sustojimus, geležinkelio šūkavimus ir žmonių judėjimą. Traukinyje ilgiau stovėjo Kazlų Rūdoje. Pradėjo temti. Kelias jam gerai žinomas — mintyje toliau skaitė pravažiuo-

jančias stoteles, kada jam reikės pakilti Marijampolėje.

Žmonių jo vagonė mažai beliko. Jautėsi vienišas, suvargęs ir apleistas. Gyveno dar ligoninės išpūžiais. Vakaro prietemoje matė prieš save akis — tokias geras, liūdnas ir jį užjaučiančias... Jos žiūrėjo įdėmiai į jį ir norėjo jam padėti... Jis pasijuto tuo momentu reikalingas globos, žmogiško artimumo.

Traukinyje pradėjo lėti ir įvažiavo į gerai apšviestą stotį. Čia jau turi būti jo Marijampolė. Jis pakilo irėjo prie durų. Išgirdo energingą stoties budėtojo sušukimą: "Vilkaviškis". Kaip jis galėjo atsirasti Vilkaviškyje?

Išlipęs pamatė pats ant stoties pastato didelį užrašą: Vilkaviškis. Suprato, kad jis įlipo į kitą traukinį. Galėjo tą klaidą atitaisyti, persėsdamas Kazlų Rūdos stotyje, bet jis buvo persilpnas susiorientuoti. Jis atsiminė, kad jis yra visiškai be pinigų — nei nakvynėi, nei tolimesnei kelionei. Užkalbino pasimaišiusį geležinkelietį, bet tas, nustebęs ir nusigandęs, tuojau nuissuko nuo jo. Jis susigėdo ir galvojo, jog yra naivu tikėti, kad kas jam paskolintų pinigų.

Jis žmonių srovėje išėjo iš stoties ir sužinojo, kad stotis yra gana toli nuo miesto. Ejo pamažu Vilkaviškio link ir galvojo, kaip čia būtų geriau iš tos keblios padėties išeiti. Naktis buvo šilta. Kilo mintis eiti kur į pievas ir, ten praleidus naktį, žingsniuoti piešiom į Marijampolę. Tačiau tu nuosėdusio pievų čia nebuvo matyti. Praėjo kareivinių kvartalus, o ir toliau vis tankiau pakelės buvo apgyvendintos. Nutarė pereiti per Vilkaviškį, gal pakelti į Marijampolę kur nors užtik tinkamą vietą poilsiui. Į tokią kvailystę jis pirmą kartą gyvenime yra patekęs ir iš jos nori vyriškai išsivaduoti.

(Bus dangiau)

TRIJŲ KARALIŲ ŠVENTĖ

Vatikanų Sakramentų ir Dieviško kulto kongregacija naujai paskelbtu dekretu nustato naują tvarką Jėzaus Kristaus krikšto liturginės šventės minėjimui. Šiuo dekretu pranešama, kad tuose kraštuose, ku-

riuose Viešpaties Apsireiškimo — Trijų Karalių — liturginė šventė yra minima sekmadienį, ir šis sekmadienis sutampa su sausio 7 arba 8 dienomis, tai yra su Jėzaus Kristaus Krikšto švente, ši pastaroji šventė privalo būti švenčiama pirmadienį po Trijų Karalių.

MARTYNAS BRAKAS - SUKAKTUVININKAS

Spalio 30 d. Martynui Brakai suėjo 70 metų. Brako pavarde Lietuvoje, pirmiausia Mažosios Lietuvos lietuviuose, išgarsino Adomas Brakas, dailininkas, jaunimo organizatorius ir Mažosios Lietuvos susijungimo su nepriklausoma Lietuva Respublika nepaisantis skatintojas, bolševikų nukankintas Sibiro tremtyje.

Martynas Brakas, gimęs 1907. X. 30, tuo metu, kai Mažosios Lietuvos dalis, po I-ojo pasaulinio karo Versalio sutartimi nuo Vokietijos atskirta ir pavadinta Klaipėdos kraštu, 1923 sukilėlių faktiškai prijungta prie Lietuvos, o 1924. V. 8 Santarvės valstybių sutartimi su Lietuva ir formaliai ir formaliai perduotas Lietuvos suverenumui, — dar tebuvo gimnazistas Klaipėdoje. Ties Lietuvos susitarimai su Anglija, Italija, Japonija ir Prancūzija dėl Lietuvai perduoto Klaipėdos krašto suverenumo vykdymo nebuvo aiškūs ir nebuvo Lietuvai palankūs. Jie privertė išvalgyti teisinės interpretacijos. Martynas Brakas turėjo būti vienas iš tos interpretacijos stulpų, kuriais pasirėmęs Klaipėdos krašto konvencijos rėmus Lietuvos suverenumas būtų sėkmingai vykdomas.

Tam savo uždavinį Brakas atsidėjo ruošėsi Berlyno Koelno ir Kieleso universitetuose. Tik nacių "Drang nach Osten" politika, tiem jo pasiruošimui praktiškai pasireikšti nedavė laiko. Vos jam spėjus atlikti teisininko stažą Klaipėdos krašto teismuose ir įsitaikyti krašto gubernatoriaus teisiniu patarėju, Vokietijos nacių vyriausybė atplėšė Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos (1939. III. 22). Tiesa, Martyno Brako teisinis pasiruošimas ir po to dar Lietuvai labai praverė. Nacių paliktą laisvojo Klaipėdos uosto zonoje susidarius Klaipėdos uosto bendrovei, Brakas tapo jos direktoriumi ir Lietuvos reikalų gynėju. Sovietams okupavus Lietuvą (1940. VI. 15) ir Vokietijai panaikinus Klaipėdos uosto laisvą zoną, sukaustuvininkas atsidūrė šiaurinėse. Dėstė Prekybos institute, buvo apygardos teismo prokuroro padėjėju, vėliau advokatu, kol Sovietų II-osios okupacijos grėsmė jį nubloškė į Daniją.

Nuosaukus nusistatymais, diplomatiškai pasisakymais ir lo-giškas išvadas sukaustuvininkas ypač imponavo savo buv. studentui velionii Leonui Prapuoleniui. Kai Vilke grupių santykiai dėl mažlietuvių įsileidimo į Vilką vis aštrėjo (kaip žinome, frontininkai buvo griežtai nusistatę, kad bet kuriame valstybiniame ar vyriausybiniame organe — o pagal Berno konferencijos susitarimus Vilkas buvo laikomas vykdančias atitinkamas valstybines funkcijas — atstovavimas atskirų Lietuvos sričių nepateisinamai prejūduotų tokių tokių sričių specialų statusą ir išvaduotoj Lietuvai tuo dėl tam bekompromisiniai priešinosi), Prapuolenis įtaigavo frontininkus, kad Martyną Braką įtrauktų į Vilko vykdomąją tarybą, ta įtampa atlyžty. 1951 Vilko vykdomojo taryboje atsirado Revendikuojamų sričių taryba ir sukaustuvininkas buvo jos valdytojas. Ir tikrai Brako atėjimas į vykdomąją tarybą tarpgrupinę įtampą Vilke kuriam laikui atlydino. Anot, Prapuolenio, pats Brakas sutikęs, kad būtų tikslinga "separat marschieren — vereint schla-gen." bet to meto aplinkybėmis (už mažlietuvių įsileidimą į Vilką pasisakant liudininkam, socialdemokratam ir tautininkam ir daugumai patių vadovaujančių mažlietuvių) praktiškai tegalėjęs prieštaruoti nusistatymų įtampą švelninti, bet

ne šalti. Tuometinės konsilantiškas Brako pastangas galima suprasti, tik atsiminus, kad apie frontininkų nusistatymą prieš mažlietuvių įsileidimą į Vilką buvo skleidžiami ir tokie gandai: esą frontininkai nusistatę išvaduotoj Lietuvoj mažlietuvius iš Klaipėdos krašto iškel-dinti į rytinės Lietuvos smėlynus, o Klaipėdos krašte apgyvendinti katalikus (!)

Nuo 1954. I. 1 iki 1965. IX. 1 sukaustuvininkas buvo Lietuvos Laisvės komiteto ir Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Tautų seime narys. Kurį laiką buvo Laisvės komiteto atstovas "The Baltic Review" bendrojo su estais ir latviais redakcijoje. Dėmesio verta jo studija "Lithuania's International Status — Some Legal Aspects", paskelbta "The Baltic Review" 37 ir 38 numeruose.

Martyno Brako nuosaukumas ir konsilantiškas diplomatiškas mas labai padėjo ir vadinamajai "Birželio 22" komisijai 1963-64 priėmti vieningų išvadų dėl Vilko susikonsolidavimo.

Nuo 1965 sukaustuvininkas buvo iki pensijos vokiečių kalbos profesorius Augustana kolegijoje, S. Dakotoje.

Sveikatingų ir darbinių metų mielam Martynui Brakai!

Vytautas Vaitiekūnas

ŠACHMATAI

— FIDEs kongresas Vene-cueloje nusprendė, kad mače dėl pasaulio karūnos lygiosios nebus įskaitomos, o laimėtoju taptų pirmasis laimėjęs šešias partijas. Kongrese dalyvavo taipgi pasaulio meistras A. Kar-povas. 1978 m. pasaulio šachmatų olimpiada (komandinės rungtynės) įvyks Argentinoje.

— Pasaulio pretendentų baig-minis susitikimas, kuriame rungsis Viktoras Korčnojus su buv. pasaulio meistru B. Spas-kiu prasidės kur tai Čekoslova-kijoje lapkričio 15 d. Nugalė-tojas kitais metais rungsis su pasaulio meistru A. Karporu dėl pasaulio karūnos.

— Moterų pretendentų baig-mėje rungsis 15-metė gruzinė Maiga Čuburandze su izraelite Ala Kušnry. Maiga nugalėjo pusbaigmio mače Achmylova-kaj 6-5, o Ala Kušnry Pa-talibekova 6½-3½.

— ŠA lietuvių šachmatų pir-menybės čia pat. Jos įvyks Brooklyn, N. Y., Kultūros ži-dnio patalpose XI. 12-13. Pir-menybės 5 ratų, šveicarų sis-tema. Jau gauta žinia, kad į pirmenybės atvažiuoja iš Cleve-lando dr. Algirdas Nasvytis, pereitose p-bėse pasidalijęs an-trą vietą, o dabar duotame si-multane mūsų Clevelando žaidi-kams laimėjo gera pasekme (+14 — 2 ir dvi lygiosios).

15-3. Kvietimai į pirmenybes yra pasiūsti ir kitiems mūsų šachmatų žymūnams: dr. Pal-čiauskui, P. Tautvaišai, P. Vaitoniui, II. Žalini, R. Vaiči-čiui, K. Škėmai. Iš Bostono da-lyvaus Ričardas Grauslys, Ka-zyz Merkis, Jurgis Zoza ir 15-metis Ramūnas Ivaska.

— Bostonas nepamiršta a. a. Algio Makaitis. Bostono Boys-ton Chess Club surengė peritą šeštadienį (X. 29) savo pa-talpose "Algis Makaitis Memo-rialy Tornado", keturių ratų tur-nyrą 30/1. Dalyvavo 24, jų tarpe keturi So. Bostono LPD šachmatininkai. Turnyrą laimė-jo trys stiprūs ekspertai Chur-binsky, Fang ir Rizzitano, visi pelnę po 3½ taško iš 4 galimų. Pirmam dešimtuokė baigė mū-siškiai B. Grauslys ir K. Mer-kis, surinkę po 2 t. Svarų tak-ka išlokos Jurgis Zoza, įvei-tatymų įtampą švelninti, bet

su jaunasis Ramūnas Ivaskas sugebėjo 6 valandas prieštintis prieš 500 aukštesnio ratingo žaidėją Troysi, pirmoje par-tijoje, kuri buvo baigta tik po atidėjimo. Trečiame rate Iva-ska uždirbo 1 tašką.

— Suchumis. Šimtalangių šaškių Sov. S-gos moterų pir-menybės laimėjo Vilniaus VU studentė Roma Vitkauskaitė, 2. L. Iljina iš Minsko, 3-4. E. Michailovskaja (Maskva) ir Zi-vilė Sakalauskaitė (Vilnius). Vitkauskaitė draug su pasaulio meistrė E. Michailovskaja ir mumskietė Iljina dalyvaus pa-saulio pirmenybėse, kurios įvyks gruodžio mėn. Olandijoje.

Kazys Merkis

BEDARBAI

Chicagoje bedarbių skaičius palaipsniui mažėja. Spalio mėn. buvo 4.6% bedarbių. Viso-se JAV-se bedarbių procentas pakilęs — 7%.

BROCKTON, MASS.

Dail. Česlovo Janušo Tapybos Darbų Paroda

1977 M. LAPKRIČIO 19 IR 20 DIENOMIS NATIONAL CAFE patalpose, 666 NORTH MAIN STREET, BROCKTON, MASSA-CHUSETTS, įvyks

DAIL. ČESLOVO JANUŠO TAPYBOS DARBŲ PARODA.

PARODOS ATIDARYMAS — lapkričio 19 d. 7 val. vakare. Dailininko pristatys poetas — rašytojas Stasys Santvaras. Po pris-tatymo pūnka ir užkandėliai.

LANKYMO VALANDOS: lapkričio 19 d. nuo 3 val. po pietų iki 11 val. vakaro, lapkričio 20 d. nuo 11 val. ryto iki 2 val. po pietų.

DAILININKAS ČESLOVAS JANUŠAS pirmą kartą atvyksta į Brocktoną, taigi nepalaidokime progos pasigrožėti ir įsigyti jo darbų.

Maloniai kviečiame visus kuo gausiausiai atsilankyti į šią parodą.

Rengėjai: Amerikos Lietuvių Bendruomenės Brocktono apylinkės valdyba

SARAŠAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ, KURIOS VERTOS DĖMESIO:

- Nr. 222
- 2 — Rinkiny. Dainuoja S. Citvaras. Tremtinio daina ir kitų dainų ir operų viso 13 kūrinių.
 - 3 — Rinkiny. Dainuoja 12 dainininkų ir psalt chorai. Linėl rauna ne viena, iš rytų salelės, Palankė, palankė, Alutis. Choras. Viso 12 įvairių dainų.
 - 4 — Rinkiny. Dainuoja Kipras Petrasas Travata. R. Marijosius. Trys chorai dainuoja. 12 įvairių operų ir liaudies dainų.
 - 5 — Rinkiny. Dainuoja Kipras Petrasas operų arijas iš Pajacų. Tos-ko ir kt. Dainuoja 3 operos chorai įvairias arijas ir lietuvių liaudies dainas.
 - 6 — Rinkiny. Dainuoja Kauno Igolės chorai: Lietuvos himnas, Malda už Tėvynę, Jurgis Petrasas su V. Dineika. Ar žina, broliai, kaip mano tėvynė tui. Dainuoja V. Grigaitis. Pasakykite jai... Gražios arija. Kipras Petrasas
 - 7 — Rinkiny. Dainuoja Kipras Petrasas Prapuolius motulė. Du bro-lukai kumigal. Stepas Grauzinis. Kai mes augom du broliukai. Dainuoja A. Kutkauskas. V. Orentas. Mano gimtinė, Užgaita daina, Ispaniška melė.
 - 9 — Rinkiny. 14 įvairių tautinių kūrinių: Kėpurinė, Mukita, Subatėlė, Blez-dinginis Jonkelis, Klumpakojis, Rezgėnėlė, Jonkelis, Jukdas Jonkelis, Malū-nėlis, Kubilas, Blezdingėlė, Džigūnas, Gyvataras, Ragučių polka.
 - 10 — Rinkiny. Dainuoja A. Šabanauškas: Spandos ballaus valsas, Sute-mų daina, — tango, Tu tik tu — anglų valsas, Rudens pasaka — slow fox, Nutik, širdie — tango, Tai nebuvo melė — tango, Rytiečių melė — fok-stratas, Elytė — tango ir kiti.
 - 11 — Rinkiny. Dainuoja A. Šabanauškas. Vyrai, ūžkim — fokstratas. Paskutini sekmadienį — tango. Saulėtas rytas — lėtas valsas, Mano gitar — tango. Lūdnā — tango. Motinai daina — tango. Tango nokturno — tango gali išsibaigti laidos. Naujų laukų niekas neleid.
 - 12 — Rinkiny. Dainuoja R. Mastienė: Miegutėlio noriu — liaudies dai-na. Ar skauda man širdį — liaudies dainuojama. Harm. V. Jakubėnas, Dukru-zėlis ir Agonėlės, žodžiai Kazio Binkio, Mano rožė, Sapnas apie saulę, žodžiai K. Bradino. Gėlės iš seno, žodžiai K. Binkio, Zuvelė, Schuberto. Neantumas, Pavaras, Mignon, arčia iš op. "Mignon". Myli nemylį. P. Mas-cagni Rozinos arija iš op. "Sevilijos kirpėjas".
 - 13 — Linksmieji broliai. Dainuoja J. Petrasas ir Viktoras Dineika ir kiti. 12 įvairių kūrinių, įvairaus humoro iki ašarų. Studentiški kupletai, Seniau ir dabar, Miss Lietuva, Vedybų stebulės, Amerikos lietuvių priėmimas, Kum-piškuose nuovadoje ir dar 6 įvairūs humoristiniai kūriniai.
 - 14 — POEZIJA. Savo kūrinius įdėjo Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis. Tai yra pirmoji lietuvių poezijos plokštelė, patys autoriai savo kūri-nius skaitė, jų iš viso yra 28, visus išvardinti neįmanoma. Yra rimtumo iki rimtumo, o humorio iki ašarų.
 - 15 — Rinkiny. LAUDES GIESMĖ. Dainuoja Tėviskės lietuvių evan-gelijų liuteronų parapijos chorai. Diriguoja mokytojas Jurgis Lampatis. Var-gonais padėję prof. komp. Vladas Jakubėnas. Viso yra 11 įvairių kūrinių, ku-rie yra labai gražiai, gerai atlikti. Šis albumas yra vertas didelio dėmesio.
 - 16 — PRANASE DIDIS, kantata. Prof. VI. Jakubėnas, atlieka Tėvis-kės lietuvių evangelijų liuteronų chorai, Dirigentas J. Lampatis. Fortepijon-palaid prof. komp. VI. Jakubėnas. Pirmojoje plokštelės dalyje solo padėję Leonas Gražas ir V. Grigaitis. Ši plokštelė yra lietuvių pirmoji tos rūšies, verta didelio dėmesio, muzikų ji yra įvertinta labai gerai.
 - 17 — Rinkiny. JONAS AISTIS. Keturios lietuvių literatūros vakaras. J. Aistis skaito savo kūrybą. Viso 32 kūrinių, apie kuriuos neretia kalbėti, tai yra jų vertė. Argi yra toks žmogus, kuris Jono Aistio ir jo kūrybos nepa-žino? Kurie nepažįsta, prašom įsigyti.
 - 18 — Visi šie plokštelių albumai kainuoja tik po \$6.00. Šiulome neveluoti, nes gali išsibaigti laidos. Naujų laukų niekas neleid.
 - 19 — Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui.
 - 20 — Visi šie plokštelių albumai kainuoja tik po \$6.00.
 - 21 — Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui.

UŽSPAUDĖ MIRTINAI

Cemento pilnas sunkvežimis mirtinai užspaudė darbininką N. Porter, 30 m. Nelaimė įvyko lapkričio 4 d. talsant pašto įs-taigą, 525 N. Clark, Chicagoje, kai nuo sunkvežimio svorio įgriuvo šaligatvis.

DĖMESIO

Organizuojama grupinė "Char-ter" kelionė į Maskvą, Leningra-dą ir Vilnių. Žema kaina. Išvyks 1978 m. pavasarį. Kreipkitės į Mrs. James, 414 Garden State Drive, Cherry Hill, N. J. 08002.

PLUMBING

Vonių, virtuvės sūkų ir vandens išlytųjų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glas blokas. Sinkos vamzdžiai. Išvalomi elektrai. Kreip-tis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vak.

SERAPINAS — 778-0205

CLASSIFIED GUIDE

PROGOS — OPPORTUNITIES

WANTED DEALERS to install sprayed foam insulation in old & new buildings. Tremendous energy saver. Every home and building owner can use it, and can save up to 50% of their heating bills. We are the only manufacturer that trains how to install with on the Job training and by factory ex-perted installers. No fees of any kind. We are interested only in selling this foam insulation that we manufacture. Can be applied all year round. Write:

IMPERIAL COATINGS AND CHEMICALS

4700 Wissachicon Ave., Philadelphia, Pa 19144
Mr. Warren — (215) 844-0706

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 327-3960

NAMŲ APSILDYMAS

Talsau senus ir senesnius namus pa-šus. Pijai šilumai taupai atlygina ir geriau dūmų. Įdėm vandens iš-lytuvus. Kreipis —

A. BANY — Tel. 447-8866

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai ir pilna aprada.

TEL. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: 325-2737, 254-3330

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas

Ivairių atstatų

Tel. — 376-1882 arba 376-5886

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos. Radial, Stereo ir Oro Vėsinimai.

MIGLINAS TV

Pardavimas ir Taisyimas
2346 W. 69th St., tel. 776-1496

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planame ir valdomame visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patoguojamas geros rūšies prekes. Maistas ir Europos sandėliai.
2008 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 56th Street
Chicago, Illinois
Tel. — GA 4-8654

DĖMESIO

SOPHIE BARGUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-dienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.

Telef.: HEMLOCK 4-2423

1490 A. M.

7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Perskaitę "Draugą", duokite ji kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

Naperville savininkas parduoda 3-ju miegamų kedro medžio "tri-level" namą. 2 metų senumo. Pukioj vietoje. Grait galėsite užmirti. Kaina \$68,700.00. Skambint 357-4441

Ieškome geros šeimos pirkti mūsų 7 kamb. mūro namą. 3 miegamieji, salionas, valgomasis, virtuvė, įrengtas šilumos kamb., 1½ vonios, centr. oro vėsinimas, "humidifier", oro va-lytojas. 2 maš. garažas. Arti 67-os ir Pulaski, Mažiau \$50,000. Skambint 585-3489

M. A. ŠINKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4250 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINTI, išvaidinimai, pildomi FILIETIES PRASIMAI ir kitokie blaikai.

PURKIAMĖ MIAMI BEACH

RAJONE

Du blokal nuo vandens, savininkas parduoda 12 apartamentų namą. Geros pajamos ir gyvenimas kurorte. Virš 25% ant investavimo. Įmokėti \$45,000. Rašyti: P.O. Box 14494, N. Palm Beach, Florida 33408, U.S.A.

LABAI ERDVUS 2-ju aukštų mūrinis

2 po 6 kamb. Geros pajamos. Nauji kilimai, 2 maš. garažas. Marquette Pke.

Geras namas, dar geresnės pajamos. 3 butai ir bižnis. Brighton Pke. Paskubėkite.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street — 436-7878

TINLEY PARK ST. GEORGE

EDGEWATER WALK

Luxury 1 & 2 Bedroom

APARTMENTS

- Wooded Lake Area
- 2 Baths Available
- Gas, Heat and Cooking Incl.
- Deluxe Appliances, Including Dishwasher
- Dual Dining Areas
- Air Conditioned
- Choice of Shag Carpeting
- Large Balcony

Models Open Every Afternoon

6000 West on 167th St.

Tel. — 532-6200

M. L. S.

MARQUETTE PARKE IR PIETVAKARIUOSE

Turime namų nuomiramas

Budraitis Realty Co.

DRAUDIMAI IVAIRIŲ ROSTŲ BUTŲ NUOMAVIMAS

Parinksimė nuomininkus.

4243 W. 63rd St., tel. 767-0600

VIENOK MARQUETTE

PARKAS GRAŽUS

Lukus 17 metų "ranch". 2 auto mūr. garažas. Nupirkus tuoj galima keltis į gražų Marquette Pk. Norinties prašom paduoti savo telefoną skubiams deryboms.

Mūras. 2-ju aukštų, 6 kambarių, 2 auto mūro garažas. Gabit ramių gali būti atnaujintas. Marquette Pke, Kaina \$25,000.

Sviesus, Svarus 2-ju butų mūras pietų Brighton Pke. Alumin. langai. Atskiri gazo šildymas ir elektra. Marquette Pke. Pinigam pirktui kaina — tai atidrimas.

Dviejų butų, gelsvų plytų, 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas. Įrengtas, beveik trečios butas, gražiam beismonte, daug kitų priedų. Greit galima užmirti — vertas \$60,000.

Biznio prekybai, restoranui ar ofi-sui, didelis patogus namas ant pla-taus sklypo Marquette Pke. 42,500. Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Pke. Vertingas pirktui.

Valdis Real Estate

2025 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-9834

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKE

12 metų mūras, 3 miegamieji, 1½ vonios, gražiai įrengtas rūsys, gazu šildymas, savin. apleidžia miestą (#195).

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų parkimas — Pardavimas Valdytas

Draudimas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6456 So. Kedzie Ave. — 778-2238

PARDAVIMUI

MAŠINOS

JURGIS RISKUS

Parduoda naujas ir varietas mašinas pas MARQUETTE DODGE

7340 So. Western 778-5300

ISIGYKITE DABAR

Jonas Mulokas

Iš kairės dr. Jonas Valantiejus, inž. Valerijonas Radys, Ella Radienė, Ona Valantiejienė, Vytautas Kasniūnas Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

PAGERBTAS DR. JONAS VALANTIEJUS

Beverly Shores, Ind., buvo gražus spalio mėnesio šeštadienio vakaras. Į rengiamą tradicinį rudens balių, kurio metu buvo pagerbtas dr. Jonas Valantiejus, susirinko apie 200 žmonių, atvykusių iš plačių apylinkių ir Chicago. Salė skendėjo rudens gėlėse ir spalvingose lapuose. Svečių tarpe daug amerikiečių draugų, todėl pirmiausia dr. Joną Valantiejų gražiais žodžiais angliskai pasveikino Ella Radienė, pristatydamas kitą sveikintoją, kuris pabrėžė, kad šis vakaras, lietuvių ir jų draugų susibūrimas yra ypatingas tuo, kad mes savo tarpe turime žmogų, kuris yra vienas iš žymesniųjų ne tik šioje apylinkėje, ne tik Amerikoje, bet bus ne per daug pasakyta ir visame pasaulyje — tai dr. Jonas Valantiejus. Jis, pasižymėjęs humanistas, savo gyvenimo kelionės palydovu pasirinko artimą, kuriam, vykdydamas Didįjį įsakymą, aukoją savo širdies meilę, mokslą ir visas jėgas.

Jis ypatingai iškyta savo darbais ir veikla šiandien, kada pasaulyje tiek daug neteisybės, melo, kai žmogaus teisė ir laisvė yra atimta galingųjų, kai ir dr. Jono Valantiejaus tėvynainiai lietuviai kenčia vergiją.

Jis mums yra ypač brangus dar ir todėl, kad atlieka didįjį ambasadorystės darbą ir lyg tas tautos legendarinis didvyris iš Biliūno pasakos kopija i aukštą kalną, kad palietęs lai-

mės žibūrį, paskleistų po laukus ir namus šviesos žibūrėlius, nešančius meilę ir laimę.

Nupustys vėjas smėlio kalnus, išseks upės ir ežerai, apdulkės akmenų paminklai, bet liks dr. Jono Valantiejaus įmintų pėdų žymės ir jo darbai, amžini, kaip amžina artimo meilė, kaip amžinas Dievo įsakymas.

Po to kalbėjo dr. Jonas Valantiejus. Dėkojo už pakvietybę dalyvauti šiame būryje. Pasakojo gyvenimo linksmus nuotykius, bet tik ne apie save, apie savo darbus.

Pirmininkas inž. Valerijonas Radys, kuris sumaniai ir sklandžiai pravedė visą vakaro programą, įteikė daktarui lietuvių dovaną — Vyčio ženklą, o jo žmonai gėlę.

Vakaro meninė programą atliko solistė Vanda Stankienė, akompanuojant Stelmokui. Savo dainomis ji žavėjo klausytojus ir plovimai, bisavimai vis prašė kartoti. Dėkingi klausytojai jam įteikė dovaną — lietuviškais raštais išpuostą albumą. Jos gražiai atliktos dainos sukėlė tikrą nuotaiką, kad svečiams reikėjo prailginti numatytą išsiskyrimo laiką.

Šis įspūdingas, gražus vakaras, tai sutartinis visų lietuvių renginys. Daug vardų reikėtų surašyti į šį sąrašą, kurį galime tas tautos legendarinis didvyris iš Biliūno pasakos kopija i aukštą kalną, kad palietęs lai-

Vyt. Kas.

SMOGTA NE TEN, KUR REIKIA

Atsakymas Vladislavui Žiliui

Š. m. "Draugo" 243 nr. V. Žilius dažnai linkniuoja mano pavarde, kandžiodamas mane už dalykus, kurių aš niekur ir niekada nesu sakęs. Jisai tarsi remiasi Akiračiu 7 paskelbtu mano straipsniu, tačiau tarp to, kas ten mano rašyta, ir to, ką man primeta Žilius, yra dangaus ir žemės skirtumas.

Kur ir kada gi būčiau aš taręs, kad "jokių partizanų Lietuvoje gal ir nebuvo"? Kur ir kada būčiau skelbęs, kad bolševikų išuodytieji 66 milijonai — tik "vienai juokai"? Kur ir kada būčiau bent kartą pareiškęs abejonių jo (ir mūsų visų) į širdį ir protą priimtą tvirtinimą, apie "tautos naikinimą, rusinimą, išuodymą dešimčių tūkstančių Lietuvos partizanų, apie bažnyčių uždarymą ir pavertimą jų sandėliais, skalbyklomis, net šiukšlių pervažymo fabrikėliais, apie kultūrinio gyvenimo žlugdymą, apie šiandieninės Lietuvos valdžios pastangas visa tai užtrinti ir kvailinti Vakarus, nuslepiančią aktualią Lietuvos situaciją"???

Ne tik kad šiais faktais niekad nesu ne suabejojęs, bet juos (kaip ir daugybę kitų sovietinės niekšybės pavyzdžių) įvairiausiomis progomis esu viešai keletą, ypač paskaitomis viešose bibliotekose, per universitetines radijo valandėles, laisvais ir masinė spau-

dą, taigi ten, kur to labiausiai reikia, kur tų faktų pažinimo daugiausiai stinga. Neskyj esu ir pats išpudinęs tokius (iš mūsų ir svetimųjų), kurie panašiais faktais jau buvo pradėję imti abejoti.

Tegul tad gerb. Žilius Lenino žodžius apie "kurčėnybių — aklius" cituoja (ir dažnai!) — bet, prašau, ne man, o tokiam jauniui (lygiai kaip ir vyresniui), kurio nečipinėja Bimba, ar Kazakevičius (žr. pvz., Nemuno 1977 m. 5 nr.), kuris nerenginėja demonstracijų už žmogaus teises ir tautų laisvę, neremia Sibiro kalinių laisvais, siuntiniais ir parašų už jų gelbėjimą rankiojmu, nesuntinėja petijų laisvojo pasaulio valdžių atstovams dėl žmogaus teisių pažeidimų "Tarybų" Sąjungoje, neraišinėja memorandumų amerikiečių enciklopedijoms (kada tos i savo puslapius nesugromuliuojos deda agitpropo paruoštus starišnius), neverčia anglų kalbą ir laisvę ištrūkusių politinių kalinių atsiminimų bei liudijimų, o tik šiaip sau gyvena ramu, "privatų" gyvenimą, saugiai besiknaisiodamas tik "savo darželyje"...

Nemanyčiau iš viso, kad mano ir Žilius pažįrus sovietinių niekšybų pažinimo ir skelbimo klausimu bent kiek skirtųsi.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

WASHINGTONE DALYVAVO IR MŪSŲ JAUNIMAS

Rugsėjo 24 d. i Pabaltiečių, už žmogaus teises, Washingtonian suvažiavo keli tūkstančiai demonstrantų, jų tarpe ir mūsų jaunimas. Štai jie: Arūnas Biskis, Juozas Ivanauskas, Vilija Jakaitė, Kristina Kybartaitė, Lilija Kedaitė, Kestutis Laukaitis, Vytenis Miliūnas, Karina Norkaitė, Rasa Soliūnaitė, Linas Soliūnas, Audronė Soliūnaitė, Zita Soliūnaitė, Vida Soliūnaitė, Vilija Sutkaitė, Dana Sutkaitė, Dana Varnaitė, Povilas Varnaitis.

Sąrašas gal ir nepilnas, nes tiek man teko surinkti. Paminėti na dar, kad iš kaikiurių šeimų dalyvavo du jaunuoliai, o iš kitų tik vyresnieji. Pavyzdžiui, Vytauto ir Aldonos Soliūnų — net penki.

Buvo ir taip, kad su jaunuoliais ir abu tėvai, tai Jonas ir Vanda Kedaičiai. Labai norėję ir jų trys sūnūs Edvardas, Viktoras ir Jurgis, bet pasitaikė taip, kad tą šeštadienį, jie visi turėjo dirbti (mat jie laisvi nuo mokyklos, kiekvienas turi šeštadieninius darbus) ir negalėjo pasitraukti.

Šia proga, norėčiau kiek daugiau supažindinti su šia lietuviška šeima. Jonas ir Vanda Beitnerytė — Kedaičiai abu yra žemaičiai, nuo Tauragės, abu ūkininkų vaikai. Jonas, antrajam pasauliniam karui prasidėjus, buvęs tik 14 metų jaunuolis. Karo sukuryje pateko vokiečių kariuomenėn. Čia daug vargš, o pasibėgus karui, dar papuolęs i didesnį

Apie sovietų kriminalizmą reikia sakti, o juo abejojančioms primygtinai kartoti ne tik Lenino žodžius apie "kučėnybių", bet ir tuos apie "virvę", kurią kapitalistai laimingai sau vejasi aplink kaklą... Betgi kiek kitas klausimas, — ir jau taktinis, — tai tas santykių su okupuotųjų kraštu klausimas, apie kurį ir rašiau Akiračiuose. Šiuoju klausimu, pasirodo, nėra vienodo nusistatymo nei mūsų vietinėje visuomenėje, nei ir šviežiai iš Lietuvos atvykusiųjų tarpe. Ir turiu visgi prisipažinti, kad bent šiuo vienu klausimu mane labiau įtikina tai, ką esu girdėjęs iš sakysim, T. Venclovas ar E. Juciūnas, nekaltant jau apie tokių mūsų komentatorių, kaip Br. Raila, Z. V. Rekašius ar A. Maceina. Iš savo paties stebėjimų esu susidaręs vaizdą, jog i Lietuvą nuvažiavęs jaunimas negrįžta įtikintas "tarybinės" santvarkos pranašumu... Bet argi tokia mano nuomonė — tai pagrįstas žiliui i mano lūpas įdėti kažkokius įžilius, patraukliškus kegebistų svačiojimus, — ir vien tik už tai, kad aš siūliau i kelionių reikalą pažūrėti kitaip, negu jisai?

Kai mano (ar ir daugybės kitų) žodžius iškreipia ir paskum "sudirba" A. Bimba, — nesistebiu ir per daug nesijaudinu. Bet kai to paties imasi V. Žilius, pats nuo profesionalinių melagijų ir siurblių akivaizdžiai nukentėjęs, — čia tai jau skaudu ir nesuprantama. Žinau tik tiek, kad nepakanka permatyti melagingą agitpropo gamybos turinį, reikia taip pat pačiam atsikratyti agitprop-

VLADAS JUDEKA

DIDŽIOJI ILUZIJA

Markizmas teorijoje ir tikrovėje I-mas tomas

Tai kapitalinis veikalas — Markizmas teorijoje, Markso ideologinis formavimasis, dialektinis materializmas, marksistinė ekonomika, marksistinė politika, religija ir moralė markizmo šviesos, vertybių hierarchijos suvarginimas ir socializmo problematika.

Knyga 720 pusl., kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$15.50 Amerikoje. Užsakyti: Dr. Draga, 606 W. 3rd St., Chicago, Ill. 60629.

IESKO LIETUVIŲ LITUANISTINEI MOKYKLAI

Mūsų LB valdyba kreipiasi i visus apylinkės narius, prašydama pranešti jai pavardes, adresus ir vaikų skaičių šeimoje, tų lietuvių, kurie neleidžia savo vaikų i lituanistinę mokyklą. Valdyba norėtų aplankyti tas šeimas, išaiškinti priežastis ir kliūtis ir gal pasiųstų jas pašalinti kad vaikai galėtų su kitais lietuviukais lankyti lituanistinę mokyklą.

Valdybos pirmininko adresas: Romas Burba, 20 W. 050 Pleasandale Dr., Lemont, Ill. 60439 tel. 739 — 5361.

KVIEČIA I RUDENINĮ PARENGIMĄ - BALIŲ

LB apylinkės valdyba, kasmet rengia parengimą — balių. Šiais metais rengiamas lapkričio 19 d. Šeštadienį. Vieta kaip ir praeitais metais, ta pati, būtent: Willow Springs miestelyje, Archer Ave., Union Hall patalpose. Lengvai pasiekama ir iš Chicago ir kitų vietovių. Yra didelė aikštė automobiliams pastatyti. Meninė programą atliks jaunimas ir ji bus įdomi, nauja, niekur nematyta.

Andrius Laukaitis

Pabaltiečių demonstracijoje š. m. rugsėjo mėn. 24 d. Washington, D. C. Jonas ir Vanda Kedaičiai, Lemont, Ill., su plakatais rankose dalyvavo

Apie sovietų kriminalizmą reikia sakti, o juo abejojančioms primygtinai kartoti ne tik Lenino žodžius apie "kučėnybių", bet ir tuos apie "virvę", kurią kapitalistai laimingai sau vejasi aplink kaklą... Betgi kiek kitas klausimas, — ir jau taktinis, — tai tas santykių su okupuotųjų kraštu klausimas, apie kurį ir rašiau Akiračiuose. Šiuoju klausimu, pasirodo, nėra vienodo nusistatymo nei mūsų vietinėje visuomenėje, nei ir šviežiai iš Lietuvos atvykusiųjų tarpe. Ir turiu visgi prisipažinti, kad bent šiuo vienu klausimu mane labiau įtikina tai, ką esu girdėjęs iš sakysim, T. Venclovas ar E. Juciūnas, nekaltant jau apie tokių mūsų komentatorių, kaip Br. Raila, Z. V. Rekašius ar A. Maceina. Iš savo paties stebėjimų esu susidaręs vaizdą, jog i Lietuvą nuvažiavęs jaunimas negrįžta įtikintas "tarybinės" santvarkos pranašumu... Bet argi tokia mano nuomonė — tai pagrįstas žiliui i mano lūpas įdėti kažkokius įžilius, patraukliškus kegebistų svačiojimus, — ir vien tik už tai, kad aš siūliau i kelionių reikalą pažūrėti kitaip, negu jisai?

Kadangi Draugo skaitytojų ratas žymiai platesnis už Akiračių, esu pastarųjų redakcijų paprašęs, kad paripintų mano straipsnio kopiją tiems, kurie norėtų patys palyginti tai, ką rašiau Akiračiuose, su tuo, ką Žilius man primeta.

Mykolas Drunga

Mirus mylimai motinai

A. + A. ADELEI DERENČIENEI,

giliai užjaučiame jos dukrą JANINĄ BARONAITIENĘ, žentą ANTANĄ, velionės anūkes: AUSRELĘ, VIDĄ ir RAMUNĘ su šeima, visus kitus gimines ir artimuosius, ir nuosirdžiai liūdime kartu.

Izabelė, Kazimieras ir Manigirdas Motekaičiai

PADĖKA

ALDONA SODONIENE

Mūsų mylima žmona, motina, dukterė ir sesuo mirė rugsėjo 29 d. ir buvo palaidota spalio 3 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje. Mūsų nuosirdi padėka visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo i amžino poilsio vietą. Nuosirdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, aukojusiam šv. Mišias už velionės sielą ir palydėjusiam i kapines. Nuosirdžiai dėkui visiems, kurie užrašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems prisistatiusiems gėles, aukojusiems lituanistinėms mokykloms ir pareiškiusiems mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Ypatingai nuosirdi padėka priklauso pusseserei Olga Vaitaitienei, Aldonai Rimienėi, Elenutei Lukienei, Stasei Didžiulienėi, Irenai Jurgilienei ir Danutei Bilaišienei, dažnai lankiusioms ją ligoninėje, paguodžiant bei raminant sunkiose jos skausmo valandose. Dėkojame karsto nešėjams: Herbertui Stepačiui, Albinui Sadauskui, Algirdui Dragunevičiui, Alfonsui Rimui, Mykolui Lukui ir Aleksui Jankūnui.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybių padėkoti.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Evans ir sūnams už malonų patarnavimą. Visiems, visiems nuosirdus dėkui.

VYRAS, SŪNOS, MOTINA, BROLIS IR SESUO

VIENOS AISTROS ISTORIJA

Šis romanas yra garsaus ispanų rašytojo M. Unamuno. Pradėjus romaną skaityti — nenorisi sustoti. Tikrai intriguojantis. Išvertė iš ispanų kalbos Povilas Gaučys. Išeido Rūtos leidykla 1977. Knyga gaunama: Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kaina su persiuntimu — \$4.25

DRAUGAS, antraštė, 1977 m. lapkričio mėn. 8 d.

3

Mielam kolegai agronomui

A. + A. ALEKSANDRUI GAŠKAI mirus,

skausmo prisilėgtiems žmonai E. GASKIENEI, dukterims, sūnams ir visiems artimiesiems reiškiamo nuosirdžiausio užuojautą.

Tomas Dambrauskas

Jurgis ir Veronika Sklerys

Hot Springs, Arkansas

Mielą mūsų choro narę JANINĄ BARONAITIENĘ ir JOS ŠEIMĄ, brangiai motinai

A. + A. ADELEI DERENČIENEI

amžinybėn išėjus, nuosirdžiai užjaučia ir liūdesiu dalinasi

Švč. M. Marijos Gimimo Parapijos Choras

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

OOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SŪNUS

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St.

Tel. Govenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-9

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-9401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6671

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4948 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1440 SO. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Prof. dr. Jonas Grinius, gyv. Miunchene, Vokietijoje, kuriam už mokslinius darbus šiemet buvo paskirta St. Šalikauskio kūrinių premija, savo premija pasidalino su lietuviška spauda ir kultūrinėmis institucijomis. Jau anksčiau buvo minėta po valia — premijos išlaikymas. Šiuo metu prof. J. Grinius per Ateitininkų Federacijos vadovybę prisiuntė 250 dol. "Draugui". Už auką nuoširdžiai dėkojame. Taip pat sveikiname su laimėjimais kūrinyje.

× Nauja korp. Neo-Lithuania Chicago's vieneto valdyba: pirm. Vida Jonušienė, vicepirm. Gražina Kasepraitienė, sek. Gražina Kasperaitienė, sek. tūros reikalams Valentina Mažeikienė ir ižd. Rnt. Juodvalkis.

× Kun. Juozas Vaškas, MIC. "Laivo" redaktorius, lapkričio 7 d. išvyko trijų savaičių poilsui. Į savo pareigas grįš lapkričio 28 d.

× Amerikos Lietuvių Tarybos politinių reikalų komisiją šiemet sudaro pirm. dr. K. Šidlauskas, nariai — O. Barškėytė, P. Bučas, P. Dargis ir dr. J. Genys iš Washington, D. C.

× Daina Kojelytė, Chicago, Ill., dirbanti Illinois universiteto medicinos bibliotekoje, kaip gabi ir pareiginga pareigūnė, nuo lapkričio 1 d. pakelta į vieno skyriaus vedėjas. Jos žinioje dirba per 20 tarnautojų. Daina turi magistrės laipsnį medicininėje bibliotekininkystėje.

× Marijos aukšt. mokyklos Motinų klubas kviečia visas motinas dalyvauti motinų dukterų Padėkos dienos maldose ir susitikime lapkričio 13 d. 10 val. r. Pamaldas salėje laikys kun. J. Višniauskas. Po to mokyklos kavinėje bus užkandžiai. Viešniais priims Cecilia Bonk, Margaret Iewman, Patricia Perkey ir ses. Reparata. Informaciją teikia Rose Marie Lipinski.

× Julius Pocius, Vytauto D. šaulių rinktinės išdėstas, po operacijos sveiksta dr. A. Mačiūno priežiūroje Central Community ligoninėje, kamb. 230 — B 3.

× Kun. Bruno B. Grinis, Sv. Petro ir Pauliaus par. klebonas West Pullmane, Chicagoje, ir San Salvador Kolumbo Vyčių kapelionas, yra pakviestas sukalbėti invokaciją šios organizacijos 70 metų sukakties minėjime, kuris bus lapkričio 19 d. Cherry Hills Country klube Flossmoor, Ill.

× Kun. Jonas Velutis, Chicago, Ill., siūdamas pranešimus, prideda 30 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti, ir tuo gražiai — parėmė sunkų leidimo darbą. Jis skelbiamas "Draugo" garbės pranešimais. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

× Lietuvių Televizijos koncertas, dalyvaujant Chicago lietuvių styginių ansambliui su solistais Praurime Ragiene ir Rimu Strimaiciu, įvyks sekmadienį, lapkričio 13 d. 3 val. popiet. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje. (pr.).

ANDRIUS NORIMAS "SANTAKA"

15-ka novelių iš jų trys buvo premijuotos. Gražiai išleista. 304 pusl., 1977 m. Viršelis dail. Gedros Trečiokaitės. Kaina su persiuntimu \$6.30. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

× Viktoras ir Vita (Čerškutė) Memėnai, Birmingham, Mich., yra nuolatiniai "Draugo" skaitytojai ir rėmėjai. Ir šiuo metu, atnaujindami prenumeratą, atsiuntė 12 dolerių auką. Labai ačiū.

× Dienraštis "Sun-Times" išspausdino kun. J. Prunskio laiška, kuriame pabrėžiama, jog demonstracijos Lietuvoje rodo nenumaldomą gyventojų laisvės ir nepriklausomybės troškimą.

× Quigley South aukšt. mokyklos tėvų komitetas visuotini susirinkimui šaukia lapkričio 10 d., ketvirtadienį, 8 val. vak. Kademgi šioje aukšt. mokykloje yra nemažai lietuvių vaikų, tai vadovybė prašo jų tėvams priminti, kad jie kviečiami susirinkime dalyvauti ir susitikti su mokyklos vadovybe.

× Šv. M. M. Gimimo parapijos chorui reikalinga dar keleria moteriškų balsų. Choro reikiacijos būna 8 val. vak. trečiadieniais parapijos salėje.

× Lionė Jodytė - Mathews, Brooklyn, N. Y., žinoma mūsų solistė, prie prenumeratos mokesčio pridėjo didesnę auką. Dėkojame.

× Malvina Jonikienė, žinoma Skaucių seserijos darbuotoja, dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar, atnaujindama prenumeratą, atsiuntė didesnę auką. Ačiū.

× Cicero Vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopa pradėjo spaudos vaju, bandys aplankyti kiekvieną šeimą. Vajaus šūkis: "Nepalikime jaunimo vieno, nepalikime spaudos be paramos".

× Violeta ir Julius Kelertai iš Rickland Center, Wis., lankėsi Chicagoje ir ta proga buvo užsukę aplankyti "Draugo" įstaigos. Čia jie įsigijo naujais lietuviškų knygų.

× Patikslinimas. Sv. Vardo draugijos veiklos aprašyme "Draugo" lapkričio 3 d. laidoje dėl neaiškios teksto įsivėlė keletas klaidų. Aukos čekį klausėmui įteikė Algis Barakauskas (ne: Barauskas). Parašas po korespondencija turėjo būti Jonas Skelly (ne: Jons Skelly). Už klaidas atsiprašome ir korespondentų prašome ateityje rašyti aiškiau, kad būtų galima įskaityti.

× Chicago's Liet. Dantų gydytojų dr. Jos narių metinis susirinkimas ir bendri priešpiečiai bus lapkričio 13 d. 13.30 val. Holiday Inn patalpose, 4140 W. 95 St., Oak Lawn, Ill. Visos narės ir jų svečiai prašomi dalyvauti. Dėl rezervacijų skambinti L. Baltrušaitienei 434-3208 iki lapkričio 9 d.

× Dail. Viktoras Petrikonis, ne Viktoras Petravičius, kaip lapkričio 7 d. "Draugo" 6 pusl. korespondencijoje buvo paskelbta, dovanojo Chicago's jūros šauliams paveikslą, kuris buvo įteiktas laimėtojiui.

Amerikos Marinių korpso būgnininkas B. Vilunius, atlikęs programą Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pareigine Chi-agoje

Nuotr. P. Maletos

Chicago's lietuviai meldžiasi Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse Vėlinių proga minint mirusius

Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DR. J. BASANAVIČIAUS MINEJIMAS — FILATELIJOS PARODA

Lietuvių filatelijų draugija "Lietuva" Chicagoje pasirinko ypatingą dr. J. Basanavičiaus 50 metų mirties sukakties minėjimo būdą — suruošė jo garbei skirtą parodą, kuri vyko lapkričio 5—6 dienomis Jaunimo centro apatinėje salėje.

Paroda susidėjo iš dviejų skyrių: filatelinio — numizmatinio, (kaip XVIII iš eilės šios draugijos ruošiamą parodą) ir iš istorinio — dokumentinio — bibliografinio skyriaus, kuriam eksponatus pateikė Bronius Kviklys. Šiame skyriuje buvo pateikti keli šimtai dokumentų, nuotraukų, knygų, žurnalių, laikraščių, vienu ar kitu būdu liečiančių J. Basanavičiaus gyvenimą ir darbus. Buvo pateikti jo redaguotos "Aušros" originalūs komplektai, visi tautosakiniai raštai, eilė kitų knygų. Matėsi senų laikraščių pavyzdžiai ir komplektai su Basanavičiaus rašiniais, sutelkta daugybė Basanavičiaus raštų, keli jo ranka rašyti originalūs laiška. Visa ši medžiaga išdėstyta 25 rėmuose ir dar sudėta ant šešių stalų.

Paroda atidaryta lapkričio 5 d. 10 val. ryto trumpu draugijos pirmininko Jono Adomėno žodžiu. Jis dėkojo visiems atsilankiusiems, ypač svečiams iš Kanados, New Yorko, Rochesterio, Philadelphiaus. Parodą atidaryti pakviesta Lietuvos gėr. konsulė J. Daužvardienė, kun. perkirpusi kaspiną, pagyrė lietuvių filatelistus, kad jie jau daugelį metų įstengia domėtis Lietuvos reikalais ir kad šiuo metu jie suruošė išskirtinai gražią parodą J. Basanavičiui pagerbti. Aukštųjų garbės svečių tarpe buvo ir dailininkas Adomas Varnas, savo laiku nupiešęs daugelį nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų piešinių.

Parodos teisėjų komisiją sudarė dr. Jonas Puzinas, W. E. Norton (atvykęs iš Philadelphiaus) ir Eug. Petrauskas. Jie įvertino ir premijavo tikrai filatelinio skyriaus eksponatus. Kiti eksponatai premijuoti nebuvo.

Aukščiausia premija už pašto ženklų rinkinį paskirta Pauliui Barbatavičiui iš Toronto, I. grupėje: 1 premija Alg. Ruzgūi, II — Arturui Labanauskui, III — kun. Vc. Gutauskui. II grupėje — 1 premija — K. Meškoniui. III grupėje premijuoti Vito Lukoševičiaus rinkiniai. Premija įvertinti ir jaunimo skauto Lino Liubinsko karikių ir kitokių medalių rinkiniai.

Parodos eksponatų filateliniame skyriuje buvo daug įdomių ženklų, retenybių, W. E. Nortonas pateikė tikrai įdomią Lietuvos pašto istoriją, provincinius paštų nuvertinimus bei žymenis. J. Augustinai — Lietuvos pinigų rinkinį.

Parodos rengimo komisiją

sudarė: Kazys Meškonis (pirmininkas), J. Adomėnas, B. Jurėnas, J. Janušaitis, A. Beleckas, K. Rožanskas, J. Liubinskas, Al. Zakas. Draugijos valdybą 1977 m. sudaro: J. Adomėnas (pirm.), E. Petrauskas, R. Lapas, A. Beleckas, Steponas Juodvalkis, Al. Zakas ir K. Rožanskas.

Per dvi dienas parodą apžiūrėjo daugybė čikagiškių, lietuvių mokinių, skautų, iš viso apie 800 asmenų. Visi jie domėjosi išsitytais dr. J. Basanavičiaus liečiančiais dokumentais, jo darbais, raštais, susipažino su šio vyro gyvenimu. Didelio dėmesio susilaukė nepriklausomos Lietuvos ir kitų šalių pašto ženklai. Dalyviai pirkė specialiai dr. J. Basanavičiaus garbei išleistus vokus ir kitus lietuviškus žymenis.

Filatelijų draugija, suruošusi šią parodą, labai gražiai pagerbė didįjį tautos patriarchą dr. J. Basanavičių ir tuo būdu atliko nemažą kultūrinį darbą. (bk)

SOLISTĖ IŠ LOS ANGELES LIETUVIŲ FONDO POKYLYJE

Tradicinis Lietuvių fondo balius, įvykęs praėjusį seštadienį Jaunimo centre, šiemet buvo bene labiausiai pasisekęs. Dalyvavo per tris šimtus svečių, pokylio proga gauta daug įnašų, sutelkta keliolika tūkstančių dolerių. Tai pat malonus faktas, kad pokylyje dalyvavo įnešusių didesnes ar mažesnes sumas, daug jaunesnės generacijos žmonių, kas užtikrina Lietuvių fondo ateitį ir visuomeninės veiklos prasmę.

Vakariene trumpu sveikinimo žodžiu pradėjo pokylio vyriausioji rengėja Marija Remienė, pasidžiaugdama taip gausiai susirinkusiais svečiais, atvykusiais ir rudens dielais šventę. Po pokylio vadovo dr. Jono Račkausko sveikinimo žodžio, invokaciją sukalbėjo kun. J. Zaremba, tėvų jėzuitų provincolas.

Mening programos dalį atliko viešnia iš Los Angeles, sol. Birutė Dabienė, kuri, akompanuojant muz. Al. Jurgaičiui, padainavo: Sarpaliaus Dukružėlę, Gaubo Mano rūtos, Gudauskienės Pirmas pasimatymas, dvi Dvariono dainas Žvaigždutę, Vilnius ir Metrikienės Gegutę. Šiltai sutikta solistė viena dainą padainavo priedo. Solistei įteikta gėlių puokštė, jai padėką išreiškė gerai vakarių vadovė dr. J. Račkauskas. Jis taip pat išreiškė padėką vakarienei paruošėjoms ir visoms taktininkėms.

Lietuvių fondo valdybos pirm. dr. A. Razma pasidžiaugė, kad Lietuvių fondas sujungė visas kultas ir visas profesijas, kad jis auga ir tikimasi, kad ir netrukus bus pasiektas milijonas, kad taip mūsų kultūriniais reikalais remti įteigė vis stiprėja. Dėkojo gausiai susirinkusiems,

pokylio rengėjai M. Remienėi, informacijai ir visiems, kurie prisideda prie Lietuvių fondo stiprinimo ir augimo.

LF tarybos pirm. dr. G. Balukas taip pat tarė sveikinimo žodį, ypač išskeldamas M. Remienės darbą, kuriai buvo įteikta gėlių puokštė.

Buvo išleista programa, kurioj surašyti tą vakarą aukoję asmenys, taip pat pažymėta, kiek iš viso jų įnešta suma. Svečių buvo ne tik iš Chicago, bet ir iš tolimesnių vietovių. Šokių metu, kuriems grojo Neo-Lithuanų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto, buvo ir dovanų dalinimas, kurių tarpe buvo ir vertingų dovanų, mūsų dailininkų paveikslų.

Iš viso į tradiciją įėjė pokylio rengėja Marija Remienė, ne tik padėda sutelkti didesnes sumas, bet taip pat sudaro progą ir visiems gražiai pabendrauti. L. Gal.

LELIŲ VAKARONE

Jaunimo centro kavinės vakaronė lapkričio 4 d. buvo skirta Laimos Lapinskienės lielių teatrui, susilaukusio vaikų ir suaugusių žiūrovų. L. Lapinskienė su lielių teatru jau dirba treji metai ir turi gražų patirtį, atlikdama programą Chicago's mokyklų ir amerikiečių teatrų salėse.

Pradėjo lietuviškų šokių muzika. Lelių tetras perteikė dvi pasakas. Pirmoji: "Dailidė, Perkūnas ir velnias". Su aktorės sugebėjimu L. Lapinskienė sekė pasaką, lėlės judėjo savo scenoje, atitinkamai keičiantis dekoracijoms ir skambant tautiniui pritaikytai muzikai. Pasirodė ir Kiškutis (Aras Lapinskas) su smuiku muzika. Lelių judrumas, lelių valdytojų dialoga ir dainos visą pasaką darė žiūrovams įdomią.

Antra pasaka buvo "Petriukas ir vilkas". Čia jau gausiau veikė: Petriukas, tėvas, varna, antis, katina, vilkas. Vaikai stebėdami ir klausydami, tarpais iš džiaugsmo net klykė.

Laimos taktininkai lelių teatre buvo Audra Aleknaite, Audrius Viciora ir Darius Lapinskas. Po pertraukos buvo: "Liepenabarzdis" ir Raudonokypuraitė. Pasakos liaudies motyvais, specialiai pritaikius lelių teatrui, "Petriukas ir Vilkas" — Prokofjevo, "Raudonokypuraitė" — panaudota Griego, Bethoveno ir Gilbert-Sullivan'o muzika.

Lapinskienės lielių teatras turi paruošęs Kalėdų programą, su kuria pasirodys mokyklose. Iš viso Lapinskienės teatras jau gali savo mažytėn scenon išvesti 25 charakterius.

Pabaigoj, Arui Lapinskui smuiku grojant, dar buvo įscenizuota dainelė "Plaukia vėjas".

Lelių teatras su gastrolėmis sekmadienį buvo Clevelande. Vakui dar į Torontą, o jau buvo New Yorke, Bostone ir Philadelphiaje. Išvykose vykstant penki žmonės su 25 lėlėmis. J. Pr.

PAMINETAS A. A. ANTANAS RUKAS

Prieš 10 metų Chicagoje miręs a. a. Antanas Rukas liko gyvas Chicagoj ir kitur gyvenančių lietuvių atmintyje. Tai parodė faktas, kad į jo sukakties minėjimą Jaunimo centro kavinėje pereinio sekmadienio vakarą susirinko arti 100 velionio artimųjų, plunksnos draugų, kultūrininkų. Minėjimą suruošė velionio šeima (žmona Elena, sūnūs Dobilas, Linas) ir draugai.

Dramos aktorius A. Dikinis sveikino susirinkusius ir iškėlė velionį A. Ruką kaip plataus masto kultūros nešėją ir gerą lietuvių. Apgailėstavo, kad šis minėjimas šiose patalpose suruoštas "bėdos atveju", nes anksčiau sutartos salės savininkai ją atsakė. Tačiau klausimas buvo išspręstas, A. Dikinis žodžiais: "Laimė, kad yra tėvai jėzuitai, kurie ir velnio nebijo !...".

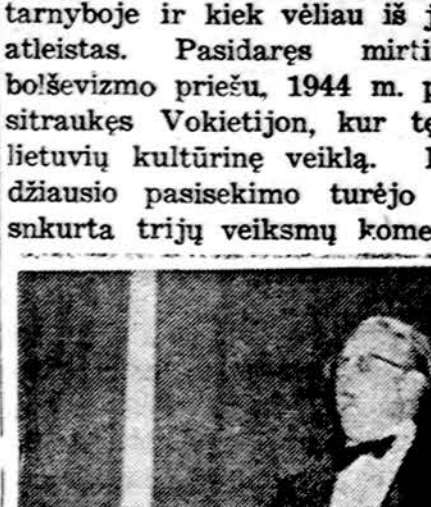
Pagrindinis minėjimo kalbėtojas Valsiečių laudininkų s-gos pirminkas prof. Mečys Mackevičius pateikė reikšmingų minčių ir apibūdino velionį A. Ruką kaip rašytoją — poetą, aktorį bei dramaturgą. Miręs A. Rukas pasilieka mūsų tarpe savo atliktais gražiais darbais, tvirtai įmyęs savo kūrybos pėdas literatūroje, mene, dramoje. Rukas buvo vienas iš tų, kurie augo, brendo nepriklausomoje Lietuvoje ir davė jai kultūrinį foną. Iki 1933 m. mokytojavo ir labai uoliai dirbo drauge su kaimo jaunimu. Ilgus metus vadovavo šaulių būriui ir jiems atidavė didelę dalį savo siekio. Tai esą labai skaudu, kai M. Mackevičiaus žodžiais, "Chicago's šauliai atsakė jį minėjimui užskatę salę". Velionis, gyvendamas Kaune ir studijuodamas literatūros ir kalbos dalykus, gyvai domėjosi teatru, lankė specialų B. Sruogos seminarą ir kitas teatro studijas, vaidino. Bolševikų okupacijos metu jis, ano meto darbdavių įsakymas, parašęs vieną ditiraminį eilėraštį, kurį okupantų pareigūnai "ištaisė" ir paskelbė. Šį žiaurų faktą A. Rukas skaudžiai išgyvenęs, apgailestavęs įvyki. Lygiagrečiai buvęs pažemintas tarnyboje ir kiek vėliau iš jos atleistas. Pasidavęs mirtinui bolševizmo priešu, 1944 m. patraukęs Vokietijon, kur tęsė lietuvių kultūrinę veiklą. Didžiausio pasisekimo turėjo jo sukurta trijų veiksmų komedija "Bubulis ir Dundulis", kuri lietuvių stovyklose buvo suvaidinta apie 40 kartų. Atvykęs į Chicago, vėl rašė, kūrė, išleido savo poezijos rinkinį, parašė keletą scenos veikalių, dalyvavo literatūros vakaruose. Sunkiai dirbo fabrike, bet savo darbui niekad nesisukdė. Paskutinis jo darbas — lyriškai parašyta "Mano tautos istorija". Ji buvo dar autoriui gyvam esant pastatyta scenoje, vėliau daug kartų kartota.

Dramos aktorius A. Dikinis pateikė pluoštą atsiminimų iš bendro darbo su velioniu Lietuvoje, Vokietijoje ir išsivijoje. Ypač įdomios buvo jo pateiktos detalės iš "Vaidilos" teatro Vilniuje laikų.

Aktorius Jonas Kelečius jautriai ir labai vaizdžiai paskaitė charakteringesnes ištraukas iš "Mano tautos istorijos". Pabaigai A. Dikinis, paskaitęs kai kuriuos Vokietijoje parašytus A. Rūko eilėraščius, kartu su J. Kelečium gražiai suvaidino vieną sceną iš "Bubulio ir Dundulio". Abudu aktorius susirinkusieji labai šiltai sutiko. Elena Rūkienė ir rengėjai svečius maloniai pavaišino kavute ir skaniais pyragais. Po to susirinkusieji dar maloniai paskalbė, prisimindami prieš 10 metų mirusį kūrėją, kuris daug nauja įnešė į mūsų kultūros lobyną. Iš viso minėjimas buvo gerai organizuotas, trumpas, turiningas ir prasmingas. (bk).

Nuotr. J. Gaizdučio

Detroito suruoštame Dariaus Girenko klubo 25 m. sukakties minėjime dainuoja sol. A. Brazis, akomp. Al. Vasaitis. Nuotr. J. Gaizdučio

Detroito suruoštame Dariaus Girenko klubo 25 m. sukakties minėjime dainuoja sol. A. Brazis, akomp. Al. Vasaitis. Nuotr. J. Gaizdučio

Salia to, ši knyga apibūdina vieną iš spalvingiausių Lietuvių tautos asmenybių, kuri turėjo daug įtakos visuomeninio, kultūrinio ir religinio gyvenimo formavimui nepriklausomoje Lietuvoje. Arkivyskupo Reinio gyvenimas, užbaigtas kankinio mirtimi komunistų kalėjime, jo kovos už lietuvių teises Vilniaus arkivyskupijoje prieš neįtikinamai žemas lenkinimo pastangas šioje knygoje iškyla dokumentuotą realizmu.

Knyga yra 245 pusl., Lietuvių krikščionių demokratų leidinys, gaunamas DRAUGE, kietais viršeliais kainuoja 7 dol.

Knyga yra 245 pusl., Lietuvių krikščionių demokratų leidinys, gaunamas DRAUGE, kietais viršeliais kainuoja 7 dol.

Chicagos žinios

TEATRO MARATONAS

Įvairios teatro grupės Chicago's centrinėje bibliotekoje, Michigan ir Washington, lapkričio 14 d. nuo 12 val. ryto iki 9 val. vak. scenoje statys įvairių draminių veikalių iškarpas. Vadinamas "Free Street" teatras toje bibliotekoje statys šekspyro "Bloody ir Bawdy Villians".

PRANCŪZŲ RAŠYTOJAS

Prancūzų rašytojas ir kompozitorius Jacques Yvart lapkričio 11 d. atliks programą De Paul universitete, 2324 N. Seminary, Chicagoje. Įėjimas laisvas.

KON KICHOTAS

Don Kichoto filmas bus rodomas lapkričio 10 d. 1 val. vak. Chicago Lawn bibliotekos padalinyje, 6120 So. Kedzie Ave. Lapkričio 17 d. ten bus filmas "Grapes and Wrath".

KALEDŲ SENIAI

Chicago's regionalinio susisiekimo vadovybė paskelbė, kad per dvi savaites, pradedant gruodžio 3 d., autobusais važinės keturi "Kalėdų seniai". Siekiama paskatinti daugiau naudotis autobusais.

GAIL. SESERŲ SUVAŽIAVIMAS

Apie 1.200 gail. seserų dalyvaus suvažiavime lapkričio 5—11 d. Sheraton viešbuty, 505 N. Michigan Ave., Chicagoje.

JŪRŲ BIBLIOTEKA

Shedd Akvariumo biblioteka Chicagoje trečiadieniais ir ketvirtadieniais bus atdara visiems nuo 12:30 val. iki 4 val. p. p.

ja "Bubulis ir Dundulis", kuri lietuvių stovyklose buvo suvaidinta apie 40 kartų. Atvykęs į Chicago, vėl rašė, kūrė, išleido savo poezijos rinkinį, parašė keletą scenos veikalių, dalyvavo literatūros vakaruose. Sunkiai dirbo fabrike, bet savo darbui niekad nesisukdė. Paskutinis jo darbas — lyriškai parašyta "Mano tautos istorija". Ji buvo dar autoriui gyvam esant pastatyta scenoje, vėliau daug kartų kartota.

Dramos aktorius A. Dikinis pateikė pluoštą atsiminimų iš bendro darbo su velioniu Lietuvoje, Vokietijoje ir išsivijoje. Ypač įdomios buvo jo pateiktos detalės iš "Vaidilos" teatro Vilniuje laikų.

Aktorius Jonas Kelečius jautriai ir labai vaizdžiai paskaitė charakteringesnes ištraukas iš "Mano tautos istorijos". Pabaigai A. Dikinis, paskaitęs kai kuriuos Vokietijoje parašytus A. Rūko eilėraščius, kartu su J. Kelečium gražiai suvaidino vieną sceną iš "Bubulio ir Dundulio". Abudu aktorius susirinkusieji labai šiltai sutiko. Elena Rūkienė ir rengėjai svečius maloniai pavaišino kavute ir skaniais pyragais. Po to susirinkusieji dar maloniai paskalbė, prisimindami prieš 10 metų mirusį kūrėją, kuris daug nauja įnešė į mūsų kultūros lobyną. Iš viso minėjimas buvo gerai organizuotas, trumpas, turiningas ir prasmingas. (bk).

Viena iš įdomiausių šiais metais išėjusių knygų ARKIVYSKUPAS MEČISLOVAS REINYS

Knyga yra įdomi jau vien tuo, kad yra parašyta Lietuvoje ir išleista JAV. Ji yra gera priemonė pastebėti galvosenos skirtumus ir panašumus šiaurės ir anapus geležinės uždangos.

Salia to, ši knyga apibūdina vieną iš spalvingiausių Lietuvių tautos asmenybių, kuri turėjo daug įtakos visuomeninio, kultūrinio ir religinio gyvenimo formavimui nepriklausomoje Lietuvoje. Arkivyskupo Reinio gyvenimas, užbaigtas kankinio mirtimi komunistų kalėjime, jo kovos už lietuvių teises Vilniaus arkivyskupijoje prieš neįtikinamai žemas lenkinimo pastangas šioje knygoje iškyla dokumentuotą realizmu.

Knyga yra 245 pusl., Lietuvių krikščionių demokratų leidinys, gaunamas DRAUGE, kietais viršeliais kainuoja 7 dol.